

YAYINCIDAN

ÖNSÖZ

HADİS-İ ŞERİFLERE GÖRE EVLENME ÂDABI

1. Gerdek Gecesi Geline ikram Etmek
2. Gelinin Başına El Koyup Ona Dua Etmek
3. Gerdek Gecesi Eşlerin Birlikte Namaz Kılmaları
4. Birleşme Anında Ne Denir?
5. Eşlerin Münasebeti Nasıl Olmalıdır?
 - a) Hz. Cabir Şöyle Anlatmaktadır:
 - b) İbn Abbas Şöyle Anlatmaktadır:
6. Normal Yolun Dışındaki Münasebetin Haram Olması
 - a) Müminlerin Annesi Ümmü Seleme Şöyle Anlatmaktadır:
 - b) İbn Abbas Şöyle Anlatmaktadır:
 - c) Huzeyme B. Sabit Şöyle Anlatmaktadır:
7. İki Münasebet Arasında Abdest Almak
8. Gusül Abdesti Almak Daha Makbuldür
9. İki Eşin Birarada Yıkanması
10. Cünup Olan Kimsenin Uyumadan Önce Âbdest Alması
11. Bu Abdestin Hükümü
12. Cünup Olan Bir Kimsenin Abdest Yerine Teyemmüm Alması
13. Uyku Öncesinde Gusül Almak Daha Makbuldür
14. Hayızlı Kadınla Temas Etmek Haramdır
15. Hayızlı Kadınla Temas Etmenin Kefareti
16. Hayızlı Hanımdan Kocasına Neler Helâldir?
17. Kadın Temizlendiğinde Ne Zaman Kocasına Helâl Olur?
18. Azil (Meni'nin Dışarı Akıtılması) Caizdir
19. Azlin Terki Evlâdır
20. Eşler Evlenirken Neye Niyet Etmelidir?
21. Zifaf Sabahında Neler Yapılmalıdır?
22. Evde Bir Banyo Bulunmasının Gerekliliği
23. Eşlerin Aralarında Geçeni Başkalarına Anlatması Haramdır
24. Düğün Yemeği Verilmesinin Gereği
25. Velime Yemeğinde Takip Edilecek Sünnet
26. Velime Yemeği Etsiz de Verilebilir
27. Zenginlerin Mallarıyla Velime'ye İştirak Etmesi
28. Velime'ye Sadece Zenginleri Davet Etmek Caiz Değildir
29. Davete İcabetin Gerekliliği
30. Oruçlu Olsa Bile Kişi Davete İcabet Etmelidir
31. Davet Sahibinin Hatırı İçin (Nafîle) Oruç Bozulabilir
32. Nafîle Orucun Kazası Vacip Değildir
33. Haramın Olduğu Davetlere İcabet Etmemelidir
34. Davetli Kimseye Neler Müstehabdır?
35. "Mutlu ve Oğullu Olsun" Dönemi'nin Duasıdır
36. Gelinin Misafirlere Hizmet Etmesi
37. Def Çalmak ve Türkü Söylemek
38. Şeriata Muhalif Düşmekten Kaçınılmalıdır
 - 1) Duvarlara Resim Asmak
 - 2) Duvarları Seccade ile Örtmek
 - 3) Kaşların Alınması
 - 4) Tırnakları Boyamak ve Uzatmak
 - 5) Sakal Traşı Olmak
 - 6) Nişan Yüzüğü Takmak
39. Altın Yüük ve Benzerleri Kadınlara da Haramdır.
40. Kadınlarla İyi Geçirilmelidir
41. Eşlere Tavsiyeler

YAYINCIDAN

Çağımızın büyük muhaddislerinden olan Nasiruddin Elbanî'nin, "Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı" adlı eserini, yıllar önce Arslan Yayınları olarak müslüman kardeşlerimizin istifadesine sunmuştuk. Sürekli talepler karşısında tükenen bu eserin (birkaç kez bonlmış olmasına rağmen)

piyasada mevcudu kalmamıştı. Özellikle genç müslümanların el kitabı niteliğindeki bu eserin, sahasındaki önemli kaynaklardan biri olmasını göz önüne alarak, yeniden neşrine karar vermiş bulunuyoruz.

Ancak eserin bu baskısı,"yeniden gözden geçirilerek, redakte edilmiş ve daha önce baskı sırasında meydana gelen hatalar düzeltilmiştir. Müracaat kolaylığı açısından, eserin sonundaki kaynaklar listesi, alfabetik olarak düzenlenmiş, bu baskıda hadislerin arapça metinleri de verilmiştir. Müellifin ifadesiyle "Nebevi dumurları" ihtiva eden bu eserin, Hz. Peygamberin Sünneti'ne uygun yaşamak isteyen müslümanlara faydalı olacağını ümit ederiz.

"Muhakkak ki sizin için A ilah Rasûlî 'nde git:el bir örnek vardır". (Ahzab: 21) ^[1]

ÖNSÖZ

Kendileriyle sükûnet bulmanız için size nefislerinizden eşler yaratan, aranızda sevgi ve rahmet kılan (Rum:21) Allah'a hamdolsun!
"Sevimli ve doğurgan kadınlarla evlenin ki ben Kıyamet Günü'nde çokluğunuzla iftihar edeyim diyen sevgili peygamberimiz Hz. Muhammed'e

(s.a), Âli'ne ve Ashabı ^[2] salât ve selâm olsun!

Bilinmelidir ki İslâm dini, evlenmek isteyen müslümanlara, bu meşru' için yapılması için birçok kurallar getirmiş, çeşitli tavsiyelerde bulunmuştur. Ne var ki, insanların çoğu buna güçleri yettiğince kulluk görevlerini yapmaya çalışan günümüz müslümanları da dahildir İslâm dininin evlilik hakkındaki kurallarını, tavsiyelerini bilmemektedirler. İşte elinizdeki eseri, bu kuralları bilmeyen ve fakat öğrenmek ihtiyakı ile dolu olan kardeşlerimi düşünerek hazırladım. Böylece, İslâm'a uygun olarak evlenmek isteyen müslüman kardeşlerim, teşebbüs ettikleri bu işte peygamberimiz ve önderimiz Hz. Muhammed'in (s.a) izinden gidebilsinler ve bu hususta kendisinden gelen emirlere itaat ederek dünya ve ahiret mutluluğuna kavuşabilsinler!

Bu risalede zikredilen her Hadis-i Şerifin ardından, günümüzde bazı evli kardeşlerimizin düştükleri hatalara işaret etmeyi uygun bulduk. Rahim olan Allah Teâlâ'dan, emeğimizi zayı etmemesini ve çabamızın yararlarını umumi kılmasını dileriz!

Evlenme'nin, gelinamat olmanın birçok örf ve âdetleri olduğunu hepimiz biliriz. Ancak biz (o örf ve âdetlere iltifat etmeyerek), bu risaiede sadece Hz. Pey-gamber'in (s.a) sünneti ile sabit olan ve kesinliğinde kuşku bulunmayan kural ve tavsiyelere yer verdik ki bu risaleyi okuyan kardeşlerimiz, tam bir güven içinde; "Okuduğum düsturlar bana Peygamberimden gelmiştir" diyebilsinler ve öğrendiklerini kalp huzuruyla hayatlarına geçirebilsinler.

Evlilik hayatına Hz. Peygamber'in (s.a) emir ve tavsiyelerine uygun olarak başlayan her müslüman genç için hiç kuşkusuz büyük mükâfatlar ve mutluluklar vardır. Elbette Allah Teâlâ böyle davranan gençleri; "Ey Rabbimiz Bize, eşlerimizden ve çocuklarımızdan gözümüzün aydınlığı olacak kimseler ihsan et ve bizi muttakilere önder yap" (Furkan: 74) diyen mümin kulların safına dahil edecek ve onları cennetine koyacaktır.

Allah Teâlâ'nın buyurduğu gibi, sonuçta zafer ve mutluluk mutlaka muttakilerin olacaktır.

"Muttakiler, gölgeler altında, çeşmelerin başında ve diledikleri meyveler içindedirler. (Dünyadaki) amellerinizden dolayı afiyetle yeyin içini Biz iyilik yapanları işte böyle mükâfatlandırırız" (Mürselat: 41-44)

İşte size o kural ve tavsiyeler!... ^[3]

Nâsırüddin Elbanî

HADÎS-İ ŞERİFLERE GÖRE EVLENME ÂDABI

1. Gerdek Gecesi Geline ikram Etmek

Her müslüman erkeğin gerdeğe girdiği gece geline bir şeyler ikram etmesi müstehabdır.

Yezid kızı Esmâ (r.a) şöyle anlatmaktadır:

Ben Aişe validemizi, Rasûlullah (s.a) için süsledim ve süsleme işi bittikten sonra, gidip, gelini görmesi için Rasûlullah'ı davet ettim. Hz. Peygamber (s.a) geldi ve Aişe validemizin yanına oturdu. O sırada Hz. Peygamber'e büyükçe bir kap içinde süt getirildi. O süttten kendisi içti ve Hz. Aişe'ye uzattı. Hz. Aişe utanarak başını önüne eğince ben; "Rasûlullah'ın elindeki alsanal" diyerek onu ikaz ettim. O da aldı ve biraz içtikten sonra Hz. Peygamber (s.a); "Arkadaşıma da versene" dedi. Bunun üzerine ben; "Ey Allah'ın Rasûlü! Onun

elinden almak istemiyorum. Siz ondan alın, biraz içtikten sonra bana verin ki sizin artığınızı içmiş olayım" deyince, Hz. Peygamber (s.a), süt kabını Hz. Aişe'nin elinden aldı ve biraz içtikten sonra bana uzattı. Oturdum, süt kabını dizlerimin üzerine koydum ve Hz. Pey-gamber'in dudaklarının değdiği yere değmesi için dudaklarımı kabın kenarlarında gezdirerek içtim. Sonra Hz. Peygamber, kabı yanımda oturan diğer kadınlara vermeme

söyledi. Kadınlar; "İştahımız yok, biz içmeyelim" deyince Hz. Peygamber; "Yalan ile açlığı birarıya getir neyin!" diye buyurdu. ^[4]

2. Gelinin Başına El Koyup Ona Dua Etmek

Temas vaktinde veya daha önce erkeğin gelinin alınına el koyup besmele çekmesi ve bereketli olması için dua etmesi gerekir.

Hz. Peygamberin (s.a) şu hadisteki duası okunmalıdır:

Biriniz evlendiğinde veya cariye edindiğinde, onun alınına elini koyarak şöyle dua etsin: "Ey Allahım! Senden bu hanımın ve üzerinde yaratılmış olduğu ahlâkın hayrını talep eder, onun ve ahlâkının şerrinden sana sığınırım". Eğer bir kimse, bir deve (veya başka bir hayvan) satın alırsa,

hörgücüne tutunup aynı duayı yapsın. ^[5]

3. Gerdek Gecesi Eşlerin Birlikte Namaz Kılmaları

Gerdek gecesi, gelin ile damadın birlikte iki rekât namaz kılması müstehabdır. Bu hususta Selef-i Salibin den iki eser ^[6] nakledilmektedir.

a) Ebu Useyd'in azadlısı olan Ebu Saîd şöyle anlatmaktadır:

Köle iken evlendiğimde, İbn Mesud, Ebu Zer ve Huzeýfe de dahil olmak üzere bazı sahabîleri davet ettim. Namaz vakti geldiğinde Ebu Zer imam olmak isteyince, diğer sahabîler; "Ey Ebu Zer! Sen dur" dediler. Ebu Zer; "imamlığı ev sahibi mi yapacak?" dedi ve ben köle olduğum halde, onlara imam oldum. Namazdan sonra gerdekle ilgili olarak bana tavsiyelerde bulunup, şöyle dediler: "Gelin, içeri girdiğinde iki rekât namaz kıl.

Namazı kıldıktan sonra sana gelenin Allah'tan hayrını iste, şerrinden O'nasığın. Duadan sonra bildiğin gibi hareket et!" ^[7]

b) Şakîk şöyle anlatmaktadır:

Ebu Harîz adlı bir kimsede İbn Mesud'a geldi ve; "Bakire bir kızla nişanlandım. Fakat beni beğenmiye-ceğinden endişeleniyorum" ütd\ . Bunun üzerine İbn Mesud kendisine şöyle tavsiyede bulundu: "SevgiAllah' tandır. Nefret ise, Allah'ın size helâl kıldığını haram göstermek isteyen Seylan'dandır. Bunun için, hanımın sana geldiğinde ona, sana uyararak iki rekât namaz kılmasını söyle (bir diğer rivayette) ve şöyle dua et: Ey yüce Allahım! Beni ehlime, ehlimi de bana bereketli kıl. Hayırlı olduğu sürece bizi bir arada tut. Ayrılmak her iki taraf için de daha hayırlı olduğu zaman bizi ayır." ^[8]

4. Birleşme Anında Ne Denir?

Müslüman bir erkek, nanımıyla birleşeceği zaman ;. şöyle demelidir: "Allah'ın adıyla başlarım. Ey yüce Allahım! Bizi şeytandan uzaklaştır, bizi koru ve bize ih-: san edeceğini de şeytanın şerrinden emin kıl51. Hz. Pey- gamber (s.a); "Bu duayı okuyan kimseye, Allah bir çocuk verirse, şeytan o çocuğa hiçbir zarar veremez" diye buyurmuştu. ^[9]

5. Eşlerin Münasebeti Nasıl Olmalıdır?

Erkek, normal yoldan (çocuğun geldiği yerden) olmak kaydıyla istediği şekilde hanımıyla temas edebilir. Nitekim, "Kadınlarınız sizin tarlanızdır. Tarlanıza dilediğiniz şekilde gelebilirsiniz" (Bakara: 223) buyurulmuştur. "Dilediğiniz şekilde"; yani yüzüstü, sırtüstü, yan yatarak veya ayakta... (Hangi şekilde olursa olsun, ilişki normal yoldan olmalıdır. Aksi takdirde Livata fiili işlenmiş olur ki bu büyük günahlardandır. Nitekim Allah Teâlâ Lut kavmini bu cürmü işledikleri için helak etmiştir).

Bu hususta birçok hadis varsa da, biz sadece iki ianesini nakletmekle yetineceğiz. Tevfik Allah'tandır. Çünkü herşey O'nun kudreti dahilindedir.

a) Hz. Cabir Şöyle Anlatmaktadır:

Yahudiler kişinin, haramıyla onu yüzüstü yatırarak temas etmesi haiinde -ki bu çocuğun geldiği yoldan olsa bile- doğacak çocuğun şaşı olacağına inanıyorlardı. Onların bu uydurmasını! reddetmek maksadıyla; "Kadınlarınız sizin tarlanızdır. Tarlanıza dilediğiniz şekilde gelebilirsiniz" (Bakara: 223) ayeti nazil oldu. O zaman Hz. Peygamber (s.a); "Normalyoldan olduktan sonra, dilediğiniz şekilde hanımınıza yaklaşabilirsiniz" buyurmuştur. ^[10]

b) İbn Abbas Şöyle Anlatmaktadır:

Ensar daha önce putperest idi. Yahudiler ise Kitap Ehli olduklarından kendilerini Ensar'dan (Evs ve Hazrec kabilesinden) daha bilgili görürlerdi. Nitekim bu nedenle Medineîliler de birçok işlerinde onlara uyarlardı. Yahudiler hanımlarıyla onları bir yana yatırarak münasebette bulunurlar ve kadının mahrem yeri örtülü olurdu. Nitekim Ensar da bunu onlardan öğrenmişti. Kureyşliler ise hanımlarını açık-saçık bir şekilde yatırır; sırtüstü, yüzüstü ve mümkün olan her şekilde temas ederlerdi. Muhacirler, Medine'ye geldiklerinde, muhacirlerden bir müslüman, Ensar'dan bir kadınla evlendi ve kendi âdetlerine uygun olarak münasebette bulunmak istedi. Ancak hanımı bu âdeti hoş görmeyerek itiraz etti ve ona; "Bizim âdetimiz yanüstüdür. Sen de ya böyle yaparsın ya da benden uzaklaşırsın" dedi. Bu mesele, Hz. Peygamber'in (s.a) kulağına gidecek kadar büyüdü. İşte bunun üzerine, "Kadınlarınız sizin tarlanızdır. Tarlanıza dilediğiniz şekilde gelebilirsiniz" (Bakara: 223) ayeti nazil oldu. ^[11]

6. Normal Yolun Dışındaki Münasebetin Haram Olması

Bir önceki bölümde zikredilen ayet ve hadislerden de anlaşılacağı gibi, kişinin hanımıyla normal yolun dışında bir şekilde temas kurması kesinlikle haramdır. Böyle bir temasın haram olduğunu bildiren bazı hadisleri nakledeyim!

a) Müminlerin Annesi Ümmü Seleme Şöyle Anlatmaktadır:

Muhacirler Medine'ye geldiklerinde Medineli kadınlarla evlendiler. Kureyşli kadınlar kocalarının arzularına uyararak, ellerini yere koyarlardı. Oysa Medineli kadınlarda böyle bir âdet yoktu. Muhacirlerden biri, Medineli (Ensar'dan) olan hanımına ellerini yere koyarak münasebette bulunmayı teklif edince; hanımı bu meseleyi Hz. Peygamber'e sorduktan sonra, kendisinin teklifine uyabileceğini söyledi. Allah Rasûlü'ne geldi ve fakat utandığı için bir türlü söyleyemedi. Bunun üzerine meseleyi bana açtı ve ben de onun namına Resûlullah'a sordum. İşte o zaman "Kadınlar sizin tarlanızdır..." ayeti nazil oldu ve Hz. Peygamber, normal yoldan olmak kaydıyla hertürlü şeklin caiz olabileceğini söyledi. ^[12]

b) İbn Abbas Şöyle Anlatmaktadır: ^[13]

Hz. Ömer, Rasûlullah'a (s.a); "Ey Allah'ın Rasûlü! Ben helak oldum" deyince,Hz. Peygamber, "Seni helak eden nedir?" diye ona sordu. Hz. Ömer, "İhi gece yükümü değiştirdim (hanımıyı yüzüstü yatırarak münasebette bulundum)" diye cevap verdi. Bunun üzerine Rasûlullah, "Kadınlarınızın iarlamlardır... "ayeti nazil oluncaya kadar, Hz. Ömer'e cevap vermedi. Sonra normal yoldan olmak kaydıyla islediği şekilde münasebette

bulunabileceğini söyledi.

c) Huzeyme B. Sabit Şöyle Anlatmaktadır:

Biri Hz. Peygamber'e (s.a) gelip, normal olmayan yoldan kadınlarla münasebet etme hakkında sordu. Hz. Peygamber, helâl olduğunu söyleyince adam dönüp gitti. Biraz uzaklaştıktan sonra, Hz. Peygamber adamı yanına çağırdı ve ona şöyle dedi: "Sen bana nasıl sormuştun ? Eğer sorun 'Hangi yoldan yapılabilir?' şeklindeyse, ancak normal yoldan yapılabilir. Diğeri caiz değildir. Binaenaleyh Allah, hakkı söylemekten hiçbir zaman çekinmez. Kadınlarınızla normal olmayan yolun dışında sakın birleşmeyin!." [14]

d) "Allah hanımı ile normal yolun dışında münasebette bulunan kimsenin yüzüne bakmaz." [15]

e) "Hayız halindeki hammiyla (bunu helâl bilerek) münasebette bulunan, hammiyla normal yolun dışında temas eden ve kâhine gidip, onun dediklerine inanan kimse, Muhammed'e nazil olan Kur'an'a inanmamış demektir." [16]

7. İki Münasebet Arasında Abdest Almak

Meşru' yoldan yapılan münasebetten sonra, yeniden temas etmek isteyen kimse, Hz. Peygamberdin şu emri nedeniyle abdest almalıdır: "İçinizden biri hanımıyla temasta bulunduktan sonra, tekrar temas etmek isterse, iki temas arasında abdest alsın. (Bir rivayete göre; Namaz abdesti aldığı gibi abdest alsın)." [17]

8. Gusül Abdesti Almak Daha Makbuldür

İki münasebet arasında gusül almak (yıkamak), abdest almaktan daha evlâdır.

Ebû Râfi şöyle anlatmaktadır. Hz. Peygamber (s.a) hanımlarının odalarına gittiğinde, her odada ayrı ayrı guslelerdi. Bir gün ben kendisine; "Ey Allah'ın Rasûlü! Niçin bir gusül ile yetinmiyorsun?" diye sordum. Hz. Peygamber; "Gusül yapmak daha uygun ve daha temizdir" buyurdu. [18]

9. İki Eşin Birarada Yıkınması

İki eşin, birbirlerinin mahrem yerlerini görseler bile- bir yerde yıkanmaları caizdir. Nitekim bu hususta birçok hadis varid olmuştur.

a) Hz. Aişe şöyle anlatmaktadır:

Rasûlullah ile birlikte aynı kaptan su alarak yıkanırđık. O mübarek elini çıkardığında ben, ben çıkardığımda ise o elini sokardı. Rasûlullah benden daha çabuk davrandığı için, ben; "Bana da bırak, bana da bırak" diye bağırırdım. Biz bunu (yıkınmayı) yanyana oturarak yapardık. [19]

b) Hayde oğlu Muaviye (r.a) şöyle anlatmaktadır:

Ben Hz. Peygamber'e; "Ey Allah'ın Rasûlü! Avret yerlerimizin ne kadarını gösterebilir, ne kadarım örtebiliriz?" diye sorduğumda, Hz. Peygamber, "Avret yerini hanımın ve cariye dışında herkesten gizle" buyurdu. Bunun üzerine ben; "Ey Allah'ın Rasûlü! Herkes birarada bulunduğu için örtünmek zor olursa, nasıl davranmak gerekir?" diyş sordum. Hz. Peygamber (s.a), "Elinden geldiğince herkesten gizlemeye çalış" diye cevap verdi. Ben tekrar, "Ey Allah'ın Rasûlü! Tek başımıza ve تنها bir yerde olursak, yine avretimizi açabilir miyiz?" sorunca, Hz. Peygamber; "Allah, insanlardan daha çok utanılmaya layıktır" dedi. [20]

10. Cünup Olan Kimsenin Uyumadan Önce Âbdest Alması

Cünub olan eşler, ancak abdest aldıktan sonra uyuyabilirler. Nitekim bu konuda birçok hadis varid olmuştur.

a) Hz. Aişe şöyle demektedir:

Hz. Peygamber (s.a) cünup iken yemek veya uyumak istediğinde, avret mahallini yıkar ve namaz abdesti gibi abdest alırdı. [21]

b) İbn Ömer şöyle rivayet etmektedir:

Babam (Hz. Ömer), Hz. Peygamber'e; "Cünup olarak uyuyabilir miyiz? diye sorduğunda, Hz. Peygamber; "Evet, abdest aldığınız takdirde uyuyabilirsiniz (Bir rivayete göre; Abdest al, avret mahallini yıkas sonra uyu)" diye buyurdu. [22]

Diğeri bir rivayette: "Evet, abdest aldıktan sonra, istenilirse gusledene kadar uyunabilir" denilmektedir.

Bir başka rivayette ise: "Evet, uyunabilir, istenilirse abdest de alınabilir" diye buyurulmaktadır.

c) Ammar b. Yasir şöyle rivayet etmektedir:

Hz. Peygamber (s.a) üç sınıf insana meleklerin yaklaşamayacağını söylemiştir: "Kâfir bir kimsenin leşine, bedenine kadınlara mahsus -heluk- diye adlandırılan kokuyu sürene ve cünup iken abdest almadan yatana." [23]

11. Bu Abdestin Hükmü

Cünup iken alınan abdest şer'an vacip değildir. Sadece müekked olan müstehab davranışlardandır. Nitekim Hz. Ömer; "Cünup iken uyuyabilir miyiz?" diye sorduğunda, Hz. Peygamber (s.a), "Evet, uyuyabilirsiniz, derseniz abdest de alabilirsiniz" diye cevap vermiştir. [24]

[25]

Bu abdestin müstehab olduğunu, Hz. Aişe'nin rivayet ettiği bir hadis teyid etmektedir. (Fakat yukarıdaki 19 nolu hadiste buyurulduğu gibi takvayı gözeten bir kimse hiç olmazsa ya abdest almalı ya da teyemmüm etmelidir).^[26]

12. Cünup Olan Bir Kimsenin Abdest Yerine Teyemmüm Alması

Eşler abdest yerine bazen teyemmüm alarak da yatabilirler. Nitekim Hz. Aişe; "Rasûlullah cünup iken uyumak istediğinde abdest alır ya da teyemmüm ederdi" buyurmuştur.^[27]

13. Uyku Öncesinde Gusül Almak Daha Makbuldür

Eşlerin uyumadan önce yıkanmaları daha iyidir. Nitekim Abdullah b. Kays, Hz. Aişe'ye, "Rasûlullah cünup iken ne yapardı; yıkanmadan önce mi uyurdu, yoksa uyumadan önce mi yıkanırdı?" diye sorduğunu ve Hz. Aişe'nin şöyle cevap verdiğini bildirmektedir: "Her iki şekilde de olurdu, Bazan yıkandıktan sonra uyur, bazen de abdest alarak uyurdu!" Bunun üzerine Abdullah b. Kays şöyle der: "Bu hususta Ümmet-i Muhammed'e genişlik ihsan eden yüce Allah'a hamdolsun."^[28]

14. Hayızlı Kadınla Temas Etmek Haramdır

Hayızlı bir kaçına, kocasının yaklaşması haramdır. Çünkü Allah Teâlâ, Kur'an'da şöyle buyurmaktadır: "Sana hayzın durumunu sorarlar. De ki: O (kadınlar a)Gziy et veren bir şeydir. Hayızlı iken kadınlardan uzak durun, temizlenene kadar onlara yaklaşmayın. Temizlenince Allah'ın emrettiği yoldan onlara yaklaşın. Kuşkusuz ki Allah tevbe edip, temizlenenleri sever" (Bakara: 222). Bu hususla ilgili olarak birkaç hadîs zikredeyim:

a) "Hayızlı olan hanımına yaklaşan veya normal olmayan yoldan münasebette bulunan veya kâhine gidip, onun sözlerim tasdik eden kimse Muhammed'e indirilene inkâr etmiş demektir."^[29]

b) Enes b. Malik şöyle anlatmaktadır:

Yahudiler hayız olan kadını evden dışarı çıkarırlardı. Onunla birlikte yemez, içmez ve birarada oturmazlardı. Hz. Peygamber'e yahudilerin bu durumu sorulduğunda, Bakara: 222. ayeti nazil oldu. Hz. Peygamber (s.a); "Onlarla birarada oturabilir, cinsi münasebet dışında herşeyiyapabilirsiniz" diye buyurunca, ya-hudiler, "Bu adam hiçbir âdetimizi beğenmiyor ve hepsine muhalefet ediyor" dediler.

Useyd b. Hudaýr ile Ubbad b. Bir adlı iki sâhabî gelip, Hz. Peygamber'e, "Ey Allah'ın Rasûlü! Yahudiler şöyle şöyle diyor. Bizde hayızlı kadınlara dokunmayalım mı?" diye sorunca, Hz. Peygamber'in mübarek yüzü öyle kızardı ki biz o ikisine kızdığımızı sandık. Onlar da, bu hâli görünce hemen dışarı çıktılar. O esnada Hz. Peygamber'e hediye olarak süt getirildi. Hz. Peygamber onların ardından birini göndererek geri çağırtdı. Huzura geldiklerinde, kendilerine biraz önce gelen süttten ikram etti. O zaman, Hz. Peygamber'in onlara kızmadığını anladık.^[30]

15. Hayızlı Kadınla Temas Etmenin Kefareti

Nefsine hâkim olamayıp, hayızlı olduğu halde ha-nımıyla temas e *en kimse bir veya yarım dinar kefarete vermelidir.

İbn Abbas şöyle rivayet etmektedir:

Hayızlı olduğu halde hanımıyla münasebette bulunan kimse bir veya yarım dinar sadaka versin.^[31]

Bir veya yarım dinar vermek,kefarete verenin durumuna bağlıdır. Zengin ise bir dinar, fakir ise yarım dinar vermelidir. Nitekim bazı hadislerde bu durum belirtilmiştir.^[32]

16. Hayızlı Hanımdan Kocasına Neler Helâldir?

Kişi, hanımına cima' dışında her şekilde yaklaşı bilir. Nitekim bu hususta birçok hadis varid olmuştur.

a) "Hayız halindeki hanımınıza cima' dışında her, şeyi yapabilirsiniz."^[33]

b) Hz. Aişe şöyle anlatmaktadır:

Hayızlı olduğumuz zamanlar, Hz. Peygamber (s.a) bizim izar (peştemal) bağlamamızı ister, izar bağladıktan sonra, bizimle aynı yatakta yatardı.

Hz. Aişe, bu sözüne ilave ederek, Hz. Peygamber'in izardan sonra eşiyile mübâşeretle bulunduğunu da söylemiştir.^[34]

Not: Mübâşeret, cima' anlamına gelirse de, burada cima' olmaksızın kadına yaklaşmak kastedilmiştir!

c) Hz. Peygamber'in hanımlarından rivayet olduğuna göre, Rasûlullah hayızlı hanımına yaklaşmak istediğinde, ona avret mahallinin aşığıasını örtmesini söyler ve sonra istediğini yapardı.^[35]

17. Kadın Temizlendiğinde Ne Zaman Kocasına Helâl Olur?

Kadm hayız halinden çıktığında, (kendisinden kan kesildiğinde) avret mahallini yıkadıktan veya abdest aldıktan veya guslettikten; yani bunlardan

birini yerine getirdikten sonra kendisine yaklaşmak caiz olur. [36] Çünkü Allah Teâlâ; "Temizlendiklerinde Allah 'm emrettiği yerden onlara yaklaşın. Allah tevbe edenleri ve temizlenenleri sever" (Bakara: 222) buyurmuştur. [37]

18. Azil (Meni'nin Dışarı Aktılması) Caizdir

Hanımının rahmine menisini akıtmaması kocaya caizdir.

a) Hz. Cabir şöyle demiştir: "Kur'an nazil olduğu halde, biz azil yapıyorduk"..

Hadisin diğer bir şekli şöyledir: "Hz. Peygamber'in zamanında bizler azil yapardık ve Hz. Peygamber bildiği halde azli bize yasaklamadı. [38]

b) Ebu Said el-Hudrî şöyle anlatmaktadır:

Bir kişi gelip Hz. Peygamber'e şöyle dedi: "Ey Allah'ın Rasûlü! Benim doğurgan bir cariye var ve ben onunla münasebette bulunurken başkalarının yaptığı gibi azil yapıyorum. Fakat yahudiler, "Azil, evladı bir nevi diri diri gömmektir" diyorlar. Siz bu konuda ne buyurursunuz?". Hz. Peygamber; "Yahudiler yalan söylüyorlar! Allah Teâlâ eğer o çocuğu yaratmak isteseydi, O'nu engellemek senin haddine miydi?" diye cevap verdi. [39]

c) Hz. Cabir şöyle anlatmaktadır:

Bir kimse gelip, Hz. Peygamberce şöyle sordu: "Ey Allah 'in Rasûlü! Benim bize hem hizmetçilik, hem de bahçıvanlık yapan bir cariye var. Ben onunla münasebette bulunuyorum fakat aynı zamanda hamile kalmasını da istemiyorum. (Bu durum karşısında ne yapmam gerekir?)". Hz. Peygamber (s.a); "Dilersen azil yapabilirsin, fakat (şunu da bil ki), takdir edilen evlat ona muhakkak verilecektir" buyurdu.

Bir süre sonra aynı kişi gelerek, Hz. Peygamber'e "Ey Allah'ın Rasûlü! Cariyem hamile kaldı" deyince, Hz. Peygamber (s.a); "Ben sana daha önce dememiş miydim? Ona takdir edilen verilecektir" diye buyurdu. [40]

19. Azlin Terki Evlâdır

Azil her ne kadar caiz ise de, hiç yapılmaması çok daha iyi ve uygundur. Çünkü azil yapıldığında kadın da memnun olmaz. Şayet kadının da isteğiyle yapılacak olursa, bu takdirde evlenmenin maksatlarından olan ümmetin çoğalması hedefi zarar görür. Nitekim Hz. Peygamber; "Sevimli ve doğurgan kadınlarla evlenin ki diğer ümmetlere karşı çokluğunuzla iftihar edebileyim" diye buyurmuştur. [41]

Bu nedenden dolayı kendisine azlin hükmü sorulduğunda Hz. Peygamber "O gizlice evlat gömmektir" demiştir. [42] Bu hikmete binaen, Ebu Said el-Hudri'nin rivayet ettiği bir hadiste, azlin terkedilmesinin daha uygun olduğuna işaret edilmiştir:

Bir defasında yanında azilden bahis açıldığında Hz. Peygamber; "Sizden biri bunu niye yapar? İyi bilin ki yaradanı Allah olmayan hiç kimse yoktur" diye buyurdu ve fakat "Kimse onu yapmasın" demedi.

Hadisin diğer bir rivayeti şöyledir: "Siz (azil) yapabilirsiniz- Ama Kıyamet'e kadar var olacak her canlı, muhakkak olacaktır". Son cümle üç kez tekrar edilmiştir. [43]

20. Eşler Evlenirken Neye Niyet Etmelidir?

Eşlerin evlenirken yapacakları niyetlerin en iyisi, nefislerini haramdan korumayı ve namuslu yaşamayı istemeleridir.

Ebu Zer'in rivayet ettiği gibi, bu niyetle evlenenlerin münasebetleri bile sadakadır:

Ashabdan bir grup, Hz. Peygamber'in (s.a) yanına gelerek; "Ey Allah 'in Rasûlü! Zenginler bütün sevapları elde ediyorlar. Çünkü namaz kıldığımız gibi onlar da namaz kılıyorlar, oruç tuttuğumuz gibi oruç da tutuyorlar. Ancak üstelik bir de mallarının fazlasını sadaka veriyorlar (Onlara yetişebilmek için ne yapabiliriz?)" dediler.

Hz. Peygamber (s.a) onlara şöyle dedi: "Allah Teâlâ size sadaka vereceğiniz bir şey vermemiş midir? Her teşbih (Subhanallah) bir sadaka, her tekbir (Allahu Ekber) bir sadaka, her tehلیل (La ilahe illallah) bir sadaka, her temhid (Elhamdülillah) bir sadakadır. Marufu emretmek sadakadır, münkerden nehyetmek sadakadır. Herhangi birinizin eşiyile münasebeti de sadakadır".

Ashab; "Ey Allah'ın Rasûlü! Kişi hem şehvetini tatmin edecek hem de sevap mı kazanacak?" deyince, Hz. Peygamber; "Şehvetini haramla tatmin etseydi günahkâr olmaz mıydı?" diye sordu. Ashab; "Evet, günahkâr olurdu" diye cevap verince, Hz. Peygamber; "O halde helâl olarak yaptığında da sevap alır" diye buyurdu. Bundan sonra birkaç şeyin daha sadaka olduğunu söyleyen Rasûlullah; "İki rekât kuşluk namazı bütün bunların yerini tutar" dedi. [44]

21. Zifaf Sabahında Neler Yapılmalıdır?

Kişinin sabahleyin kendisini evinde ziyarete gelen yakınlarını karşılayarak, onlara selam verip, dua etmesi, onların da aynıyla mukabelede bulunmaları müstehabdır.

Enes b. Malik şöyle anlatmaktadır:

Hz. Peygamber (s.a) Zeyneb validemizle evlendiğinde, Velime (düğün) yemeği verdi. Müslümanlar et ve ekmeğe (tirit) yemekten doymuşlardı.

Aynı gecenin sabahı Hz. Peygamber hanımlarının odalarını gezerek, onlara selâm verdi, dua etti. Onlar da kendisine karşılık verdiler. [45]

22. Evde Bir Banyo Bulunmasının Gerekliliği

Eşlerin evinde bir banyonun olması, mutlaka gereklidir. Sürekli umumî bir hamama gitmesi hususunda kişi hanımına müsamaha etmemelidir. Çünkü rivayet edilen hadislere göre bu haramdır!

a) Hz. Cabir'den şöyle rivayet edilmektedir.

Allah'a ve Ahiret Günü'ne iman eden bir erkek hanımını umumî hamama sokmasın. Allah'a ve Ahiret Günü'ne iman eden bir kimse önünü peştemal

[46]

ile örttükten sonra hamama girsin ve Allah 'a ve Ahiret Günü'ne iman eden bir kimse içki sofrasına oturmasın.

b) Ümmü Derdâ şöyle anlatmaktadır:

Hamamdan çıktım. (Yolda giderken) Hz. Peygamber ile karşılaştık. Bana nereden geldiğimi sordu. Kendisine hamamdan geldiğimi söyleyince, şöyle buyurdu: "Nefsimi yed-i kudretinde tutan Allah'a yemin ederim ki, annelerinden birinin evinden başka bir yerde, elbiselerini çıkaran bir

[47]

kadın, kendisiyle Allah arasındaki bütün (haya) perdelerini yırtmış demektir.

c) Ebu'l-Muleyh şöyle anlatmaktadır:

Aişe validemize Şamlı birkaç kadın geldiklerinde, Hz. Aişe onlara nereli olduklarını sordu. Kadınlar Şamlı olduklarını söyleyince, Hz. Aişe; "Siz kadınları umumî hamama giden memlekette misiniz?" dedi. Kadınlar "evet" diye cevap verince, Hz. Aişe şöyle dedi: "Dikkatinizi çekerim! Ben RasûluUah 'tan şöyle işittim: Evinin dışında bir yerde elbisesini çıkaran bir kadın, kendisiyle A ilah arasındaki (haya) perdesini yırtmış

[48]

demektir.

23. Eşlerin Aralarında Geçeni Başkalarına Anlatması Haramdır

Eşlerin yatakta aralarında geçen şeyleri başkalarına anlatması, her ikisi için de haramdır. Bu hususta iki hadis nakledelim.

a) Kuşkusuz ki Kıyamet Günü'nde Allah nezdinde derece bakımından insanların en kötüsü, hammiyle münasebette bulunduktan sonra, hammiyle

[49]

arasında geçenlerin sırrını ifşa edenlerdir.

b) Yezid kızı Esmâ şöyle anlatmaktadır:

Hz. Peygamber'in yanında bulunuyordum. Erkekler ve kadınlar oturmuşlardı. RasûluUah; "Kişi hammiyle, hanımı kocasıyla olan münasebetlerini sağda-solda konuşuyor mu?" deyince orada bulunanların hepsi sükût etti. Ben, "Ey Allah'ın Rasûlü! Yemin ederim ki konuşuyorlar" dedim. Bunun üzerine Hz. Peygamber; "Sakın ha! Böyle şeyleri anlatmayın. Çünkü böyle şeyleri anlatmak, tıpkı erkek ve dişi iki şeytanın yolda halkın gözü

[50]

önünde münasebette bulunmasına benzer" dedi.

24. Düğün Yemeği Verilmesinin Gereği

Zifaktan sonra düğün yemeği (velime) vermek gerekir. Çünkü -ileride de beyan olunacağı gibi Hz. Peygamber (s.a) Abdurrahman b. Avfa evlenme yemeği vermesini emretmiştir.

Büreyde b. Husayb'ın rivayet ettiğine göre, Hz. Ali Hz. Fatıma'yı Rasûlullah'tan isteyince, Rasûlullah; "Evlenmek için Velime vermek gerekir" diye buyurdu. Bunun üzerine Hz. Sa'd, "Ben bir koç veriyorum" dedi. Bir başkası da, "Ben de şu kadar darı veriyorum" diye taahhüde bulundu.

[51]

Bir başka rivayete göre, Ensar'dan bir cemaat, Hz. Ali'ye yardım maksadıyla birkaç sa' (bir ölçü birimidir) buğday toplamıştır.

25. Velime Yemeğinde Takip Edilecek Sünnet

Velime yemeğinde dikkat edilecek hususlar şunlar dır:

a) Zifaktan üç gün sonra olmalıdır. Çünkü Hz. Peygamber'den bu şekilde nakledilmiştir.

[52]

Enes b. Malik şöyle anlatıyor: "Rasûlullah bir hanımla evlendikten sonra, beni gönderdi. Birkaç sahabîyi yemeğe davet ettim.

Yine Enes b. Malik şöyle anlatmaktadır: "Rasûlullah Safiye validemizle evlendi ve esirlikten azad etmesini kendisine mehir yaptı. Bu evlilikten üç

[53]

gün sonra velime yemeğini verdi.

b) Damat, zengin olsun, fakir olsun salih kimseleri yemeğe davet etmelidir.

[54]

Hz. Peygamber (s.a) şöyle buyurmuştur: "Mümin kimselerle arkadaş ol, yemeğini muttaki kimseler yesin.

c) Eğer imkân varsa, kişi velime olarak bir koyun veya daha fazlasını vermelidir.

Enes b. Malik şöyle anlatmaktadır: Abdurrahman b. Avf Medine'ye hicret ettiğinde, Hz. Peygamber onu Ensar'dan Sa'd b. Rebî'ye kardeş yaptı. Sa'd kardeşini evine götürdü. Yemek getirtti ve birlikte yediler. Bu esnada Sa'd, Abdurrahman b. Avf a şöyle dedi: "Ey kardeşim! Ben Medine'nin (veya Ensar'ın) mal bakımından en zenginiyim. Malıma bir bak ve yarısını al. (Başka bir rivayete göre), buyur bostanıma gidelim, sana onun yarısını vereyim. Benim iki hanımım var. Oysa sen benim Allah yolunda kardeşim olduğun halde senin hiç hanımın yok. Bak, hangisi hoşuna giderse, bana söyle, hemen boşayayım. İddeti bittiğinde onunla evlen". (Bu durum örtünme ayeti inmeden önce olmuştur).

Abdurrahman b. Avf; "Hayır! Allah'a yemin ederim ki, bunlardan hiçbirini kabul etmem. Allah malını ve ehlini mübarek kılsın. Sen bana pazar yerini göster" dedi. Kendisine pazar yeri gösterildi. O da gitti pazardan birşeyler alıp sattı ve kâr etti. Ertesi gün yine pazara gitti. Kârıyla kurutulmuş süt ve yağ alıp, evindeki kimselere getirdi. Bir süre sonra Hz. Peygamber'in mescidine gittiğinde üstünde zifaf alâmeti sayılan zaferan

(veya halûk) denilen bir koku vardı.

Hız. Peygamber (s.a), "Bu hâl nedir?" diye sorunca, Abdurrahman b. Avf, Ensar'dan bir kadınla evlendiğini söyledi. Rasûlullah mehir olarak ne verdiğini sorunca, Abdurrahman b. Avf beş dirhem değerinde altın verdiğini söyledi. Rasûlullah, "Allah mübarek kılsın! Bir koyun da olsa velime yemeği ver" dedi ve Abdurrahman b. Avf da kendisine emredilen yemeği verdi.

Abdurrahman b. Avf şöyle anlatır: "Bu hadiseden sonra kendimi öyle görüyordum ki sanki yerden bir taş kaldırsam altında altın ve gümüş bulacağıma inanıyordum".

Hadisin ravisi Hz.Enes der "İbn Avf'ın ölümünden sonra servetinden her bir hanımına 100.000 dinar pay düştüğünü gördüm. [55]

d) Enes b. Malik şöyle anlatıyor:

Hız. Peygamber'in (s.a) Zeyneb validemizin ve-limesinde verdiği yemeği, hiçbir hanımın velimesinde verdiğini görmedim. Bir koyun kesti, cemaata doyuncaya kadar et yemeği yedirdi. [56]

26. Velime Yemeği Etsiz de Verilebilir

Et bulunmadığı takdirde, başka çeşit yemeklerle de velime yemeği verilebilir.

Enes b. Malik şöyle anlatmaktadır:

Rasûlullah (s.a) Medine ve Hayber arasında üç gece kalarak, orada Safiye validemizle evlendi. Ben de müslümanları onun velime yemeğine çağırıldım. Yemekte et (tirit) yoktu. Emretti ve sofraya kuruldu. (Başka bir rivayete göre) yeri düzeltti. Sofra düzeltilen yere yayıldı. Sofranın üzerine hurma, kurutulmuş süt ve yağ konuldu. Cemaat doyuncaya kadar bu yemekten yedi. [57]

27. Zenginlerin Mallarıyla Velime'ye İştirak Etmesi

Zenginlere Velime'nin hazırlanmasında damada malca yardım etmeleri müstehabdır.

Enes b. Malik Hz. Safiye'nin evliliği ile ilgili olarak şunları anlatmaktadır:

Ümmü Selîm yolda iken, Hz. Safiye'yi süsledi ve gece Rasûlullah'a götürdü. Hz. Peygamber damat olarak sabahladıktan sonra, yanında birşeyler olanın getirmesini söyledi. (Başka bir rivayete; "Fazla yemeği olan getirsin" demiştir).

Ravi diyor ki;

Bir sofraya kuruldu. Kimi kurutulmuş süt (peynir), kimi hurma, kimi de yağ getirdi. Getirilen bu malzemelerle (bir nevi) helva yapıldı. Ashab helvadan yedi ve yanlarındaki yağmur suyu birikintisinden de susuzluklarını giderdi. Bu, Rasûlullah'ın velimesi oldu. [58]

28. Velime'ye Sadece Zenginleri Davet Etmek Caiz Değildir

Velime yemeğine sadece zenginleri davet edip, fakirleri çağırılmamak caiz değildir. Nitekim Hz. Peygamber, şöyle buyurmuştur:

"Yemeklerin en kötüsü, zenginlerin davet edilip, fakirlerin çağırılmadığı velime yemeğidir. Velime davetine icabet etmeyen, Allah'a ve Rasulü'ne isyan etmiş demektir. [59]

29. Davete İcabetin Gerekliliği

Velime yemeğine davet edilenlerin, yemek davetine katılmaları vaciptir. Bu hususu Hz. Peygamber (s.a) şu hadisleriyle bildirmişlerdir:

a) "Esiri kurtarın, düğün yemeğine gidin ve hastaları ziyaret edin. [60]

b) "İçinizden biri Velime yemeğine davet edildiğinde, davete mutlaka icabet etsin. Davete icabet etmeyen hem Allah'a hem de Rasulü'ne karşı gelmiş olur. [61]

30. Oruçlu Olsa Bile Kişi Davete İcabet Etmelidir

"Biriniz düğün yemeğine davet edildiğinde, davete icabet etsin; eğer oruçlu değilse yesin, oruçlu ise dua etsin. [62]

Bu hadisten oruçlu olursa bile davete icabetin vucubiyeti anlaşılmaktadır! [63]

31. Davet Sahibinin Hatırı İçin (Nafile) Oruç Bozulabilir

Davetli olan kişi, eğer nafile orucu tutuyorsa, davet sahibi de ısrar ederse, orucunu bozabilir.

a) "İçinizden biri (velime) yemeğine davet edildiğinde, icabet etsin. Daha sonra dilerse yer, dilerse yemez. [64]

b) "Nafile oruç tutan istediğini yapabilir, dilerse yer, dilerse orucuna devam eder. [65]

32. Nafile Orucun Kazası Vacip Değildir

Vehme yemeğinde bozulan (nafile) orucun kazası vacip değildir.

Nitekim bu hüküm iki hadisle sabit olmuştur.

a) Ebu Said el-Hudrî şöyle anlatmaktadır:

Hz. Peygamber'e yemek hazırladım. Rasûlullah, ashâbı ile birlikte teşrif ettiler. Yemek geldiğinde ashâbtan biri, oruçlu olduğunu (ve yemeyeceğini) söyledi. Hz. Peygamber ise bunun üzerine; "Kardeşiniz sizin için zahmete girerek, (yemek hazırladı) ve sizi davet etti. Şimdilik ye, sonra istersen

[66]

kaza edersin" diye buyurdu.

b) Ebu Cuheyfe (r.a) şöyle anlatmaktadır:

Hz. Peygamber Selman-ı Farisî ile Ebu Derdâ arasında kardeşlik akdi yaptı. Bir gün Selman kardeşini (Ebu Derdâ'yı) ziyarete gitti. Kardeşinin hanımı olan Ümmü Derdâ'yı yırtık elbiseler içinde görünce, ona niçin böyle perişan bir durumda olduğunu sordu. Ümmü Derdâ da; "Kardeşin Ebu Derdâ gecelerini ibadet, gündüzlerini oruçla geçirdiği için hiç bir dünya malına ihtiyaç duymuyor" dedi. Bu esnada Ebu Derdâ geldi.

Hz. Selman'ın geldiğine çok memnun olmuştu. Selman-ı Farisî'ye yemek getirerek, kendisi çekildi. Hz. Selman, "Sen de ye" deyince, Ebu Derdâ oruçlu olduğunu söyledi. Bunun üzerine Hz. Selman ona, "Vallahi yiyeceksin. Eğer sen yemezsen, ben de yemem" dedi. Ebu Derdâ da onunla birlikte yedi. O günün gecesi birlikte yattılar. Geceleyin Ebu Derdâ namaz kılmak istediğinde, Hz. Selman ona mani oldu ve şöyle dedi: "Ey Ebu Derdâ! Bedeninin, üzerinde hakkı vardır. Rabbinin üzerinde hakkı vardır, misafirin ve ailenin senin üzerinde hakkı vardır. Oruç tut ve ye; namazını kıl ama hanımınla da ilgilen. Her hak sahibine hakkını ver".

Sabaha yakın bir zamanda Hz. Selman Ebu Derdâ'ya "İşte şimdi kalkabilirsin" dedi ve sonra ikisi birlikte kalktılar, abdest alarak, iki rekât namaz kıldılar. Bilâhare çıkıp, sabah namazına gittiler. Ebu Derdâ Hz. Selman'ın yaptıklarını Rasûlullah'a haber vermek için yanına gitti ve olanları söyledi. Rasûlullah, "Evet, Selman 'in dediği doğrudur. Senin üzerinde nefsinin de hakkı vardır" dedi. [67]

33. Haramın Olduğu Davetlere İcabet Etmemelidir

Davet yerinde münker ve haram bulunduğu takdirde, (erkekli, kadınlı, içkili toplantılar vs.) böyle bir davete icabet etmek caiz değildir. Şayet katılmaktan maksat oradakileri münkerden nehyetmek ise caizdir. Davete katıldıktan sonra, münker işlere son verilir ve haram yiyecek ve içecekler kaldırılırsa eğer, orada oturabilir. Kaldırılmazsa derhal orayı terketmek gerekir.

Nitekim bu hususta birçok hadis varid olmuştur.

a) Hz. Ali şöyle anlatıyor:

Yemek hazırlayıp, Rasûlullah'ı davet ettim. Da-yetimi kabul ederek, icabet ettiler. Ancak evde (canlı yarlıkların) resimlerini görünce geri döndüler. [68]

b) Hz. Aişe şöyle anlatmaktadır:

Üzerinde canlı varlıkların resmi bulunan bir yastık satın aldım. Hz. Peygamber bunu görünce, kapıdan içeri girmeyerek bekledi. Yüzündeki hoşnutsuzluğu hemen farkettim ve dedim ki; "Ey Allah'ın Rasûlü! Günahım nedir? Bileyim de tevbe edeyim". Hz. Peygamber "Bu yastık nedir?" diye sorunca, ben yastığı, üzerine oturması ve yaslanması için satın aldığımı söyledim. Rasûlullah; "Bu resimleri yapanlar, Kıyamet Günü 'tide

[69]

azaba tutulacak ve onlara, 'Haydi o yaptıklarınızı diriltin' denilecek. İçinde bu resimlerin bulunduğu eve melekler girmez" diye buyurdu.

Selef-i Salihîn de bu minval üzere yürümüşlerdir. Bu konuda bir çok örnek var ise de biz iki örnekle yetiniyoruz.

a) Hz. Ömer'in azadhsî Eşlem (r.a) şöyle anlatmaktadır:

Hz. Ömer, (hilafeti zamanında) Şam'a gittiğinde, hristiyanlardan biri ki o Şam'ın ileri gelenlerinden-i yemek hazırladı ve Hz. Ömer'e "Arkadaşlarınızla birlikte gelip, teşrif etmeniz beni sevindirir diyerek davette bulundu. Hz. Ömer; "İçinde heykel ve resimler varken kilisenize girmeyiz" diye cevap verdi. [70]

b) Ebu Mesud (Ukbe b. Amr) şöyle anlatmaktadır:

Şamlılardan biri Hz. Ömer'i yemek hazırlayıp evine davet ettiğinde, Hz. Ömer, "Evinizde resim var mı?" diye sordu. Ev sahibi, olduğunu söyleyince, Hz. Ömer, resim kırılıp atılıncaya kadar eve girmedi. [71]

34. Davetli Kimseye Neler Müstehabdır?

Bir davete giden kimseye iki şey müstehab kılınmıştır.

1) Yemek sonrasında Hz. Peygamber'den rivayet edilen duayı yapması gerekir. Bu duanın birkaç çeşidi vardır:

a) Abdullah b. Busr şöyle bildirmektedir:

Babam Rasûlullah'a yemek yapmıştı. Rasûlullah yemeği yedikten sonra, şöyle dua etmişti: "Ey Allahım! Onları affet, onlara merhamet et ve onlara verdiğin rızıklara bereket ihسان et. [72]

b) Mikdad b. el-Esved şöyle anlatmaktadır:

İki arkadaşımınla birlikte Rasûlullah'a gittik. Çok acıkmıştık. Bizi görenlerden hiçbiri bizi misafir etmemişti. Hz. Peygamber bizi alıp evine götürdü, kendisinin dört keçisi vardı. Bana onların sütlerini dörde bölmemi söyleyince, emrini yerine getirmek için sütü dörde bölmeye başladım.

Rasûlullah'm gelmesi gecikince, kendi kendime, "Herhalde Rasûlullah Ensar'dan birinin evine davet edildi, doyuncaya kadar yemiş ve kana kana süt içmiştir. Ben onun payını da içsem" diye düşündüm ve böylece sütü içtim. İçtikten sonra da sütün bulunduğu kabın kapağını kapadım. Fakat bir süre sonra içimi bir endişe kapladı ve kara kara düşünmeye başladım. "Ya Rasûlullah aç olduğu halde gelirse ne olacaktı?" İşte bu düşünceler içinde

yatağa girdim, uyumak istedim fakat bir türlü uyuyamadım. Bu halde iken Rasûlullah geldi. Uyumamış olanın işitebileceği, uyuyanın da rahatsız olmayacağı bir tonla selâm verdi. Sonra süt kabına doğru yürüdü. Kapağı açıp da boş olduğunu görünce; "Ey Allahım! Bana yedirene yedir, bana içirene içir" dedi.

Bu fırsatı kaçırmamak için yavaşça büyük çanağı alarak keçilerin yanına gittim. Hangisinin daha semiz olduğunu anlamak için ellerimie sırtlarını sıvazlamaya başladım. Fakat elimin değdiği bütün memelerde süt dolu olduğunu gördüm. Kabı dolduruncaya kadar sağdım. Hz. Peygamber'in yanına giderek; "İç ey Allah'ın Rasûlü!" dedim. Rasûlullah başını kaldırdı ve dedi ki; "Hatadan sonra da mı içeyim? Ey Mikdad neler oldu?" Ben, sütü içmesini, sonra kendisine meseleyi anlatacağımı söyledim. Rasûlullah süten kana kana içtikten sonra, bana da uzattı, ben de içtim. Bana tekrar, "Ne oldu?" diye sorunca, kendisine meseleyi anlattım. Bunun üzerine Hz. Peygamber, "Bu gökten gelen bir berekettir. Bunu bana niçin bildirmedi ki diğer arkadaşımıza da içirseydik?" dedi. Ben de; "Madem bereket sizinle bana isabet etmiş, o halde isabet etmeyenin hâinden bana

ne?" diye cevap verdim. [73]

c) Enes b. Malik şöyle anlatıyor:

Hz. Peygamber (s.a), Ensar'ı ziyaret ediyordu. Ensar'ın evlerine geldiğinde çocuklar gelip etrafını sardılar. Rasûlullah onlara selâm verdi, dua etti ve başlarını okşadı. Sa'd b. Ubade'nin evine geldiğinde izin isteyerek, "Esselâmu aleykum ve rahmetullah"deyince, Sa'd b. Ubade de, "Ve aleykumus-selâm ve rahmetullah " diye karşılık verdi. Fakat bunu Hz. Pey-gamber'in işitemeyeceği bir şekilde söylemişti. Rasûlullah üç kez selâmını tekrarladı. Sa'd b. Ubade de bu selâma üç kez karşılık verdi ama yine Rasûlullah'ın işitemeyeceği bir şekilde söylemişti. Selâmı üç kezden fazla tekrarlamamak Hz. Peygamber'in âdeti idi. İzin verilirse içeri girer, verilmezse girmez geri dönerdi. Bu nedenle geri dönüp gitmeye başladı. Hz. Sa'd ardından koşup, şöyle dedi: "Ey Allah 'ım Rasûlü! Anam-babam sana feda olsun! Söylediklerini işittim ve size cevap da verdim. Fakat işitemeyeceğiniz bir şekilde selâm verdim. Çünkü selâm ve bereketi çoğaltmanız hoşuma gitti. Eve buyrun!". Sonra Hz. Peygamber'i eve aldı ve kendisine kuru üzüm ikram etti.

Hz. Peygamber (s.a) yedikten sonra, şöyle dua et-Yemeğinizi iyiler yesin, size melekler dua etsin ve yanınızda oruçlular iftar etsin. [74]

2) Gelin ve damada hayır ve bereketle dua etmelidir. Bu hususta birçok hadis rivayet edilmiştir.

a) Cabir b. Abdullah şöyle anlatıyor:

Babam vefat ettiğinde geriye yedi (veya dokuz) kız bırakmıştı. Ben de dul bir hanımla evlendim. Rasûlullah bana evlenip-evlenmediğimi sordu. Ben de evlendiğimi söyleyince, "Dulmu, bakire'ni?"dedi. "Dul" diye cevap verince Hz. Peygamber; "Niçin senin onunla, onun da seninle oynayabileceği, senin onu, onun da seni güldürebileceği bir bakireyle evlenmedin?" dedi. Ben babamın vefat edip yedi (veya dokuz) kızı yetim bıraktığını, onlara denk birisini getirmeyi çirkin bulup, onlara işlerini yapabilecek bir kadın aldığımı söyleyince

Hz. Peygamber; "Allah bereketli kılsın ve hayırlı olsun" dedi. [75]

b) Hz. Büreyde şöyle anlatıyor:

Ensâr'dan bazı kimseler, Hz. Ali'ye; "Fatma yanında (iken başkasına değil, ona talip ol)" dediler. Hz. Ali de Rasûlullah'a gitti ve selâm verdi. Hz. Peygamber (s. a); "Ebu Talib 'in oğlunun isteği nedir?" diye sorunca Hz. Ali, "Ey Allah'ın Rasûlü! KızımızFatı-ma'yı düşündüm!" dedi. Hz. Peygamber de, "Merhaba ve ehlen!" dedi ve fakat başka birşey söylemedi. Hz. Ali kendisini bekleyenlerin yanına gittiğinde, onlar ne olduğunu sordular. Hz. Ali; "Bilmiyorum, iki kelimedenden (Merhaba ve ehlen) başka bir şey söylemedi" diye cevap verdi. Ensar; "Bu iki kelimedenden biri bile sana yeterlidir" dedi.

Evlendiğinde Hz. Ali'ye, Hz. Peygamber; "Velime yemeği vermek gerekir" deyince, Hz. Sa'd yanında bir koç olduğunu (onu vereceğini) söyledi.

Ensâr'dan bazı sahabiler de aralarında biraz buğday topladılar. [76] Gerdek gecesi geldiğinde, Hz. Peygamber (s.a) Hz. Ali'ye; "Beni görmeyince, sakın birşeye el sürme!" dedi. Hz. Ali, Rasûlullah'a geldiğinde, Rasûlullah su istedi, o sudan abdest aldı ve sonra da o suyu Hz. Ali'nin üzerine

serpti ve şöyle dua etti: "Ey Allahım! İkisine de bereket ihسان et, evliliklerini her ikisine de mübarek kıl. [77]

c) Hz. Aişe şöyle anlatmaktadır:

Rasûlullah benimle evlendiğinde, annem beni getirip, odaya soktu. İçeride Ensâr'dan bazı kadınların oturduğunu gördüm. Kadınlar beni gördüklerinde, "Hayır, bereket ve en iyi nasip üzerine olsun" diye dua ettiler. [78]

d) Ebu Hüreyre şöyle demektedir:

Bir kimse evlendiğinde Hz. Peygamber şöyle dua ederdi: "Allah sana bereketli kılsın, aranızı hayır ile telif etsin [79]

35. "Mutlu ve Oğullu Olsun" Dönemi'nin Duasıdır

Demek Cahiliye

Bazılarımızın yaptığı gibi "mutlu ve oğullu olsun" şeklinde temennilerde bulunulmamalıdır. Çünkü bu tür temenniler cahiliyye insanların âdetlerindedir. Bu tür sözlerin sarf edilmesi, birçok hadis-i nebevî tarafından nehyedilmiştir.

Hasan (r.a) şöyle anlatıyor:

Akıl b. Ebî Talib, Cuşm kabilesinden bir ha nımla evlendiğinde bâzı kimseler gelip "uğurlu ve oğullu olsun" diye temennide bulundu. Bunun üzerine Hz. Akîl; "Sakin böyle söylemeyin. Çünkü Rasûlullah bunu yasakladı" dedi. Bu ikaza muhatab olanlar, o halde ne diyeceklerini sorunca,

Hz. Akîl, "Allah size bereketli kılsın ve üzerinize bereket yağdırsın, deyin; zira biz böyle demekle emrolunduk" dedi. [80]

36. Gelinin Misafirlere Hizmet Etmesi

Gelin mesture (kapalı) olduğu ve fitneden emin bulunduğu takdirde, gelen misafirlere hizmet etmesinde bir beis yoktur.

Sehl b. Sa'd şöyle anlatıyor:

Ebu Useyd es-Saidî evlendiğinde, Hz. Peygamber-ber'i ve ashabı davet etti. Onların yemeğini hazırlayan ve sofralarını kuran hanımı Ümmü Useyd'den başkası değildi. Taştan yapılmış bir çanak içinde ta akşamdan hurma hoşafı yapmıştı. Rasûlullah sofradan çekilince, Ümmü Useyd, hurmaları güzelce eritip, içmesi için Ra-sûlullah'a ikram etmişti. Ümmü Useyd o gün gelin olduğu halde misafirlere hizmet etti. [81]

37. Def Çalmak ve Türkü Söylemek

Nikahı ilan etmek amacıyla kadınların düğünlerde sadece def çalmaları, içinde fiske ve fücür ihtiva eden sözlerin bulunmadığı türküler söylemeleri caizdir. Buna cevaz veren birkaç hadis zikredelim:

a) Muavviz kızı Rübeyyi' şöyle anlatıyor:

Evlendiğimde Hz. Peygamber düğünümde geldi ve yatağımın üzerine oturdu. Cariyelerimiz hem def çalıyorlar hem de Bedir Savaşında öldürülen ecdadımın

vasıflarını söylüyorlardı. O esnada biri; "İçimizde yarın ne olacağını bilen bir peygamber var" deyince Hz. Peygamber (s.a); "Bu sözleri bırak da, daha önce söylediklerine devam et" buyurdu. [82]

b) Hz. Aişe şöyle anlatmaktadır:

Ben Ensar'dan birine gelin götürdüm. Hz. Peygamber; "Ey Aişe! Definiz yok mu? Oysa Ensar defî sever" buyurdu. [83]

c) Hz. Peygamber bir düğünde insanları şöyle söylerken işitti. Şöyle diyorlardı:

"Ağlında beslenen koçları ona hediye etli.

Ey hanım! Sevgilin (veya kocan) cemaattedir ve O yarın ne olacağını bilir"

Hz. Aişe diyor ki; Hz. Peygamber bu şiiri işitince, "Yarın ne olacağım sadece Allah bilir!" dedi. [84]

d) Âmir b. Sa'd şöyle anlatıyor:

Ka'b oğlu Kurza, Ebû Mesud ve ismini hatırlayamadığım üçüncü bir kişinin yanına gittiğimde, cariyelerin def çalıp, şiir söylediklerini gördüm. Ben or.la-ra; "Siz Hz. Muhammed'in ashabı olduğunuz halde bu duruma nasıl razı oluyorsunuz?" deyince, onlar; "Hz. Peygamber düğünlerde bunların söylediğini söylememize ve musibet zamanında da ağlamamıza izin verdi" diye cevap verdiler.

Başka bir rivayetdeki ifade şöyledir: "Bize sessizce ağlamaya izin verdi. [85]

e) Yahya b. Süleym şöyle anlatıyor:

Ben Muhammed b. Hatüre iki hanımla evlendiğimi ancak birinde def çaldırtmadığımı söyleyince, bana Rasûlullah'ın şöyle buyurduğunu söyledi: "Helâl ve haram nikahların arasını ayıran def çalmasıdır. (Yani haram nikah gizli yapılır, def çalınmaz, helâl nikah ise, def çalınarak ilân edilir). [86]

f) Hz. Peygamber: "Nikâhı ilân edin" diye buyurmuştur. [87]

38. Şeriata Muhalif Düşmekten Kaçınılmalıdır

Dine muhalif görünen her türlü davranıştan kaçınılmalıdır. Hele düğün hususunda insanların âdet edinmiş oldukları bid'atlar şiddetle terkedilmelidir. Nitekim insanlardan birçoğu bu yaptıklarında -âlimlerin susmaları nedeniyle- bir beis olmadığını sanmaktadırlar.

Kaçınılması gereken davranışların bazıları şunlardır. [88]

1) Duvarlara Resim Asmak

Duvara asılan resim -ister cisim, isterse gölge olsun-bunları asmak caiz değildir. İmkân sahibinin bizzat yırtması mümkün değilse de, söktürmesi vaciptir.

a) Hz. Aişe şöyle anlatmaktadır.

Hz. Peygamber (s.a) odama girdi ve üzerinde şekiller (bir rivayette kanatlı atların resmi) bulunan bir perde ile örttüğüm dolabımı görünce kızdı ve o perdeyi parçalayarak bana, "Ey Aişe! Kıyamet Günü 'nde en fazla azaba çarptırılacak olanlar, Allah'ın yarattıklarım resmedenlerdir" dedi.

Başka bir rivayete göre; "Bu resimleri yapanlar, azap görürler ve kendilerine yaptıkları resimleri diriltmeleri söylenir". Sonra Rasûlullah şöyle buyurur: "İçinde resim bulunan bir eve melekler girmezler".

Hz. Aişe diyor ki; "O perdeyi kestik ve parçalarından bir veya iki yastık yüzü yaptık. İçinde resim bulunan birisinin üzerine yaslandığımı gördüm" [89]

b) Hz. Peygamber, Cebrail'in kendisine gelerek şöyle dediğini söylemiştir:

Akşam sana geldiğimde içeri girmememe mani olan olan husus, kapıdaki insan resmi, evin içinde üstünde resimler bulunan örtü ve bir köpek bulunmasıdır. Evde bulunan resmin kesilmesini ve odun gibi olmasını emret. Emret de içerideki perde de parçalansın ve parçalarından iki yastık yapılsın. Yine emret ki o köpek dışarı çıkarılsın. Çünkü biz melekler içinde resim ve köpek bulunan eve girmeyiz!

Bunun üzerine eve bakıldığında, Hasan ve Hüseyin'e ait minik bir köpeğin, ranzalarının altında bulunduğu görüldü.

Başka bir rivayete göre, Hz. Peygamber'in yatağı altında bir köpek görüldüğünde, Hz. Peygamber Hz. Aişe'ye bu hayvanın ne zaman oraya girdiğini

sorar. Hz. Aişe; "Vallahi bilmiyorum" deyince Hz. Peygamber hayvanın oradan çıkarılarak dışarı atılmasını emreder. Sonra bizzat eliyle su getirerek köpeğin yattığı yere serper. [\[90\]](#)

2) Duvarları Seccade ile Örtmek

Duvarlara seccade kaplamak ve süslemek iyi değildir. Bu gibi davranışlardan şiddetle kaçınılmalıdır. Çünkü bu, kesinlikle haram olan ziynete dahildir ve hiçbir şekilde meşru' addedilemez!

Hz. Aişe şöyle anlatmaktadır:

Hz. Peygamber bir sefere gitmişti. Dönüşünü haber alınca, içinde resim bulunan bir halı satın aldım ve duvarı onunla süsledim. Hz. Peygamber gelince onu odada karşıladım. Ona: "Selâm üzerine olsun ey Allah 'in Pasûlü! Sana yardım eden ve seni zafere ulaştıran Allah'a hamdolsım!" dedim ve fakat benimle konuş iHfı bile. Yüzüne baktığımda kızdığını anladım. Hemen içeri girdi, halıyı duvardan indirmek için yırtıln-caya kadar çekti. Sonra; "Duvara elbise mi giydiriyorsun? Allah bize taşlara ve çamura elbise giydirmemizi emretmedi" dedi.

Hz. Aişe devamla şöyle demiştir: Sonra o halıdan iyi bir yastık yüzü yaptık ve içini hurma yapraklarıyla doldurduk. Bu bana hiç de zor gelmedi. [\[91\]](#)

Selef den bazıları bu nedenle duvarları seccade ile örtülmüş evlere girmezlerdi.

Salim b. Abdullah şöyle anlatıyor:

Babam hayatta iken evlendim. Babam halkı eve davet etti. Davetliler arasında Ebu Eyyub da (r.a) vardı. Odanın duvarı yeşil halı ile örtülüydü. Ebu Eyyub gelip de odanın duvarının yeşil bir duvar hahsıyla örtülü olduğunu görünce, babama dönüp, "Ey Abdullah! Siz duvarları mı örtüyorsunuz?" dedi. Babam utandı ve "Ey Ebu Eyyub! Kadınlar bize galebe çaldı" diye cevap verdi. Ebu Eyyub bunun üzerine, "Kadınların herkese galebe çalacağından korkardım da, sana galebe çalacaklarından korkmazdım" dedi ve "Yemeğinizi yemem, evinize de girmem" diyerek evi terketti. Allah'ın rahmeti onun üzerine olsun! [\[92\]](#)

3) Kaşların Alınması

Bazı kadınlar güzel görünebilmek için kaşlarını alarak, hilâl ve yay şekli vermeye çalışırlar. Güya bunu da güzelleşmek için yaparlar. Oysa Hz. Peygamber bunu yasaklamış ve yapanlara lanet okumuştur:

"Allah, kaş yapana ve yaptırana, dişlerinin arasını (eğe ile) ayırana lanet etmiştir. Çünkü bunlar, Allah 'in yarattığı şeyi bozanlardır. [\[93\]](#)

4) Tırnakları Boyamak ve Uzatmak

Ahlaksız batılı kadınlardan, îslâm alemindeki kadınlara sirayet eden çok kötü bir âdet de, "Oje" denilen renkli boyları, bir miktar uzatılmış tırnaklara sürmektir. Bu sapıkça âdeti maalesef bazı çılgın gençler de uygulamaktadır. Bu kötü âdet yukarıdaki hadiste de görüldüğü gibi lanetlenmiştir. Bu, kâfirlere benzeme ile ilgili olarak varid olan hadislerin kapsamına girer. Nitekim Hz. Peygamber "Bir kavme isteyerek benzeyen onlardandır" diye buyurmuştur. Bu, yaratılışa (fıtrata) ters bir davranıştır.

Hz. Peygamber (s.a) şöyle buyurmuştur Fıtrat (Peygamberlerin Sünneti) beştir:

1. Sünnet olmak
2. Etek traşt olmak
3. Bıyıkların önünü kısahfnak
4. Tırnaklan kesmek

5. Koltuk atlar ındaki kılları temizlemek. [\[94\]](#)

Enes b. Malik diyor ki; "Bıyıkları ve tırnakları kesmek, koltuk altım temizlemek vakte bağlanmıştır"

Başka bir rivayette; "Resûlullah bunları vakte bağladı. Kırk geceden fazla bırakılmamalıdır. [\[95\]](#)

5) Sakal Traşı Olmak

Kadınların ojesinden daha kötü değilse de, doğru düşünenler nezdinde en az onun kadar çirkin diğer bir âdet de, batılı kâfirleri taklid ederek erkeklerin sakallarını traş etmesidir. Öyle ki damat traş olmadan gerdeğe girdiğinde artık çok ayıp sayılmaktadır!

Müslümanların böyle davranmaları bir çok sebepten Allah'ın emirlerine ters düşmektedir.

a) Bu, herşeyden önce Allah'ın yarattığını değiştirmek demektir. Allah Teâlâ, Nisa: 117-119. ayetlerde şeytandan söz ederken bu hususa değinmiştir. Bu ayetlerden anlaşıldığına göre, Allah'ın izni olmaksızın yaradılışı bozmak, şeytana uymaktan başka bir şey değildir. Hz. Peygamber güzel görünmek için Allah'ın yarattığı şekli bozana lanet etmiştir.

"A ilah 'in izni olmaksızın yaradılışı bozmak" şeklinde bir ifade kullanmamızın nedeni, etek traşı, tırnak kesmek gibi Allah'ın izin verdiği şeyler de haram bük- . münc dahil edilmesin diyedir. Çünkü bunların yapılması müstehab, hatta vaciptir!

b) Bu, Hz. Peygamber'in emrine karşı gelmektir. Çünkü Hz. Peygamber;

"Bıyıklarınızı kısaltın, sakallarınızı traş etmeyin" buyurmaktadır. [\[96\]](#)

Erbabı bilir ki, karine olmayan emirler vücub ifade eder. Oysa burada traş etmemek için karine de vardır.

c) Bu, kâfirlere benzemek olur. Nitekim Hz. Peygamber;

"Bıyıklarınızın önlerini kesin, mecusilere muhalefet olması için de sakallarınızı uzatın" diye buyurmuştur. [97]

d) Bu, kadınlara benzemektir. Sakal bırakılmasının gerekliliğini tekid eden delillerden biri de, traş olmanın kadınlara benzemek olmasıdır. Hz. Peygamber kendilerini kadınlara benzeten erkeklere ve erkeklere

benzemeye çalışan kadınlara lanet etmişti. [98]

Kadınla erkeği birbirinden ayıran en önemli alâmetin sakal olduğu herkesin malûmudur. Şayet erkek sakalını keserse, kadına benzemiş olur. Bu belâya duçar olanlara verdiğim delillerin, kendilerini ikna edeceğini umarım. Allah, memnun olmayacağı davranışları yapmaktan bizi de, onları da korusun! [99]

6) Nişan Yüzüğü Takmak

Bazı erkekler nişan yüzüğü adı altında parmaklarına altın yüzük takmaktadırlar. Bu adet bize Hıristi-yanlardan geldiği için, bunu yapmak öncelikle onlara benzemek olur. İslâm prensiplerine göre, altın takmak ise zaten yasaktır. Bu, ileride de zikredeceğimiz gibi altını kadınlara bile yasak eden hadislere terstir.

a) "Hz. Peygamber (s.a) altın yüzük takmayı yasakladı. [100]

b) İbn Abbas şöyle bildirmektedir:

Rasûlullah bir adamın elinde altın yüzük takılı olduğunu gördü ve kızgınlıkla yüzüğü onun elinden çıkararak yere attı. Sonra da; "Bir ateş parçasını alıp parmağına takmış" diye buyurdu.

Hz. Peygamber gittikten sonra o adama; "Hiç değilse yüzüğünü al, başka bir şekilde ondan yararlanırsın" denildiğinde: "Vallahi, Rasûlullah'in yere attığı bir şeyi, geri almam" diye cevap verdi (ve almadı). [101]

c) Ebu Sa'lebe şöyle anlatır,

Hz. Peygamber, elimdeki altın yüzüğümü görünce, bir dal ile ona vurmaya başladı. Bir ara yüzünü başka bir tarafa çevirince hemen yüzüğümü çıkardım. Hz. Peygamber (s.a); "Galiba canını yaktık ve seni üzdük" dedi. [102]

d) Abdullah b. Amr şöyle anlatmaktadır.

Hz. Peygamber (s.a), ashabtan birinin parmağında altın bir yüzük gördü ve ondan yüz çevirdi. O da onu atıp, demirden bir yüzük takarak geri geldi. Hz. Peygamber: "Bu daha kötüdür ve ateş ehlinin süsüdür" buyurdu. Bunun üzerine onu da attı ve bu sefer parmağına gümüş bir yüzük takarak geri

döndü. Hz. Peygamber bu sefer bir şey demedi. [103]

39. Altın Yüük ve Benzerleri Kadınlara da Haramdır. [104]

Haram olma açısından, altın yüzük, bilezik ve gerdanlık takmak hususunda kadınlarla, erkekler arasında bir fark olmadığı bilinmelidir. Söz konusu edilen şeyleri takmak kadınlara da haramdır. Bu hususta birçok hadis varid olmuştur. Mutlak hüküm ifade eden hadislerden bazıları şunlardır:

a) "Dostuna ateşten bir halka giydirmek isteyen, onun parmağına altın bir yüzük taksın. Sevdiği bir kimsenin boynuna ateşten bir gerdanlık takmak isteyen, onun boynuna altın bir gerdanlık taksın. Dostunun koluna ateşten bir bilezik takmak isteyen ise, onun koluna altın bir bilezik taksın.

Gümüştan ayrılmayın, ondan şaşmayın, onunla oynayın, onunla oynayın . [105]

b) Sevban (r.a) şöyle anlatır.

Hubeyre'nin kızı, Hz. Peygamber'in yanına geldiğinde, parmaklarında büyük altın yüzükler bulunuyordu. Hz. Peygamber elindeki dal ile onun eline vurarak, şöyle dedi: "Allah'ın parmaklarına ateşten bir yüzük takması seni sevindirir miydi?".

Kadın Hz. Fatıma'ya giderek şikayette bulundu. (Sevban diyor ki): Ben de yanında olduğum halde Hz. Peygamber Hz. Fatıma'nın evine girdi. Hz. Fatıma boynundaki altın gerdanlığı eline alarak; "Bana bunu Ha-san'ın babası (Hz. Ali) hediye etti" dedi. Bunun üzerine, Hz, Peygamber; "Ey Fatıma! Acaba insanların, "Muhammed'in kızı Fatıma'nın elinde ateşten bir parça var" demeleri seni sevindirir mi?" dedi ve onu şiddetli bir dille tenkit etti. Evinde oturmadan dışarı çıktı. Bunun üzerine Hz. Fatıma hemen o gerdanlığı sattı ve parasıyla bir köle satın alarak azad etti. Bu haber

Hz. Peygamber'in kulağına gidince, "Fatma'yı ateşten kurtaran Allah'a hamd olsun" dedi. [106]

c) Hz. Peygamber'in hanımı Ümmü Seleme şöyle anlatıyor:

Boynuma altın arpalıklar takıp, Hz. Peygamber'in odasına girdim. Benden yüzünü çevirince; "Ey Allah'ın Rasûlü! Ziyetlerime bakmak istemez misin?" dedim. O da; "Ben zaten seni ziyetlerinden yüz çeviriyorum" diye cevap verdi. Bunun üzerine derhal o gerdanlığı boynumdan çıkardım. İşte o zaman Rasû-lullah bana baktı.

[107]

Râvinin başkalarından rivayetine göre Hz. Peygamber, Ümmü Seleme'ye şöyle demiştir: "Siz kadınların gümüştan yapılmış, zaferanla boyanmış gerdanlık ve küpeler takınmasının size bir zararı yok ki!" [108]

40. Kadınlara İyi Geçirilmelidir

Allah'ın kadınlara helâl ettiği şeylerden onları martrum etmemek ve mümkün olduğu kadar onlarla iyi geçinmek vaciptir. Bu konuda birçok hadis vardır.

"En hayırlınız ailesine karşı en iyi olanınızdır: Ben aileme (iyi davranmak hususunda) en mu müstesnadır. Eğer böyle bir hareket yaparlarsa, yataklarınızı ayırın, olmazsa (hafifçe) dövebilirsiniz. Fakat size itaat ederlerse, sırf onlara kötülük yapmak için başka yollara tevessül etmeyin. İyi dilin ki sizin kadınlarınız üzerinde, kadınlarınızın da sizin üzerinizde hakları vardır. Sizin onların üzerinizdeki hakkınız, istemediğiniz kimselere yataklarını çiğnetmemeleri, evlerinize sokmamalarıdır. İyi bilin ki onların sizin üzerinizdeki hakları, kendilerine yiyecekleri ve giyecekleri hususunda- iyi davranmanız ve kolaylık göstermeniz [\[109\]](#)

"Hiç bir mümin erkek, mümin bir kadından nefet etmesin. Çünkü bir ahlakını beğenirse bile, diğer ibir ahlakını beğenir. [\[110\]](#)
Veda hutbesinde söylenilmiş olan şu mübarek sözlere iyice dikkat edilmelidir.

Kadınlarınıza iyi davranın. Çünkü onlar sizin yardımeilerinizdir. Elinizde bundan başka bir hak yoktur. Ancak açıkça bir fuhuş(kötülük) yapmaları. "Müminlerin iman bakımından en kâmilî, ahlaken en iyi olanıdır. Müminlerin en hayırlısı hanımına en hayırlı

e) Hz. Aişe şöyle anlatmaktadır.

Bayram günü Habeşliler mescidde mızraklany-la oynarlarken Hz. Peygamber beni çağırdı ve onlara bakmak isteyip-istemediğimi sordu. Bakmak istediğimi söyleyince, beni arkasına çıkardı, onları görebilmem için başını eğdi ve omuzlarının üzerinden oynayanları seyrettim.

Hz. Peygamber "Ey Erfedeoğullan! Devam edin!..." diye bağırdı. Ben de doyunca kadar onları seyrettim. O gün onlar; "Ya Eba'l-Kasım! -Sen ne güzelsin..." diye bir şiir okudular.

Bir rivayete göre; "Usanincaya kadar baktım. Hz. Peygamber bana "yeter mi?" diye sorunca da "evet" dedim. "Öyleyse gidebilirsin" diye buyurdu". Başka bir rivayete göre, "Obana "yeter mi?" diye sorunca, acele etmemesini söyledim. Bir süre sonra, tekrar 'yeter mi!' diye sordu. Ben yine acele etmemesini söyledim".

Hz. Aişe şöyle demiştir:

Onlara bakma meraklısı değildim. Fakat Hz. Peygamber'in diğer hanımlarının, genç ve güzel olduğumdan dolayı, Hz. Peygamber'in beni ne kadar sevdiğini ve benim onun yanında ne derece kıymetli olduğumu görmeleri hoşuma gidiyordu!

Eğlenceye düşkün bir hanımın hâlini artık siz takdir edin!

Hz. Aişe'nin naklettiğine göre, Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur:

"Bunu yapmamın nedeni, yahudilerin dinimizde ne denli genişlik olduğunu bilmeleridir. [\[111\]](#)

d) Hz. Aişe'den şöyle rivayet edilmektedir:

Tebûk (veya Hayber) seferinden döndüğünde, Hz. Peygamber, Hz. Aişe'nin sofrasında yayılı örtü gördü. Rüzgâr perdeyi kaldırıncı, Hz. Aişe'nin oyuncak bebekleri görüldü. Hz. Peygamber; "Ey Aişe! Bunlar nedir?" diye sorunca, Hz. Aişe; "Kızlarım!" diye cevap verdi. Onların aralarında iki kanatlı bir at resmi bulunuyordu. Hz. Peygamber; "Aralarında gördüğüm bu şey nedir?" diye sorunca, Hz. Aişe, "Bu attır" dedi. Hz. Peygamber; "Busırtındakiler nedir?" dedi. Hz. Aişe de; "İki kanadadır" diye cevap verdi. Hz. Peygamber; "Hiçatın kanadı olur mu?" diye sorunca Hz. Aişe, "Sen Hz. Süleyman'ın birkaç kanatlı bir atı olduğunu hiç duymadın mı!" dedi.

Hz. Aişe diyor ki, "Bu sözüm üzerine Hz. Peygamber, dişlerini görebileceğim kadar güldü. [\[112\]](#)

g) Hz. Aişe şöyle anlatmaktadır:

Hz. Peygamber ile sefere çıkmıştım ve daha o zamanlar gencecik bir kızdım. Hz. Peygamber ashabına, "Siz ilerleyin" diye emretti ve onlar ilerledikten sonra bana, "Haydi gel yarışalım" dedi. Yarıştık ve onu geçtim.

Başka bir defasında, yine birlikte sefere çıkmıştık. Ashaba uzaklaşmaları için emir verdi ve bana "Haydi gel yarışalım" dedi. Ben daha önceki yarışmamızı unutmıştım ve bir hayli de şişmanlamıştım. Kendisine "Ey Allah'ın Rasûlü! Bu durumda seninle nasıl yarışabilirim?" dedimse de,

yarışmak için ısrar etti. Yarıştık ve bu sefer o geçti. Sonra da, "Bu beni geçmenin karşılığı olsun" dedi. [\[113\]](#)

h) Yine Hz, Aişe şöyle anlatmaktadır.

Hz. Peygamber ben faayızlı olduğum halde bana su kabını getirir ve ben içtikten sonra mübarek ağzını tam ağzımın değdiği yere koyarak, suyu içerdi.

Ben kemiği elime alıp yerdim. Onu elimden alırdı ve ısırduğım yere ağzını koyarak o da oradan yerdı. [\[114\]](#)

41. Eşlere Tavsiyeler

Bu risalemizin sonunda müslüman eşlere aşağıda zikredilen tavsiyeleri yapmayı kaçınılmaz bir görev addederim!

a) Müslüman eşler, taat ve ibadetlerde bulunsunlar. Allah'ın ve Rasûlü'nün kelâmında sabit olan hükümlere uyup, insanların hayatlarında yer etmiş olan hiçbir âdet, örf ve geleneği Allah ve Rasûlü'nün kelâmından üstün tutmasınlar! Çünkü Allah Teâlâ, Kur'-an'da şöyle buyurmaktadır:

"Allah ve Rasûlü bir işte hüküm verdiği zaman, gerek mümin erkeğe, gerekse mümin kadına, o işte muhayyerlik hakkı yoktur. K'm A ilah 'a ve Rasûlü 'ne karşı gelirse, muhakkak ki o apaç.: bir dalâlete düşmüştür" (Ahzab: 36)

b) Eşlerin herbiri, Allah tarafından birbirlerine yükletilmiş vazifelere ve haklara riayet etmelidir. Örneğin kadınlar, bütün haklarda erkeklerle eşitlik istememelidirler! Erkekler de ailenin reisi seçilmiş olmalarını istismar ederek, haksız yere hanımlarını dövmemeli, onlara zulmetmemelidir. Çünkü Allah Teâlâ, Kur'an'da şöyle buyurmaktadır:

Erkeklerin meşru şekilde kadınlar üzerinde haklan bulunduğu gibi, kadınların da erkekler üzerinde hakları vardır. Yalnız erkekler onların üzerinde bir derece (üstünlüğe) sahiptirler. Allah Aziz'dir, Hakîm'dir. (Bakara: 228)

"Allah insanları birbirinden üstün kıldığından . ve mallarından harcadıklarından dolayı erkekler kadınlar üzerinde yöneticidirler. Bu bakımdan salih kadınlar itaatkâr olup, Allah 'in kendilerini korumasına karşılık kendileri de gizliyi korurlar (kocalarına gizli gizli ihanet etmezler).

Dikkafahlık, şirretlik etmelerinden korktuğunuz kadınlara öğüt verin, onları yataklardan ayırın ve (yola gelmezlerse) onları dövün. Eğer size itaat ederlerse artık onların aleyhine başka bir yol aramayın. Çünkü Allah yücedir, büyüktür. (Nisa: 34)

Muaviye b. Hayde (r.a), Hz. Peygamber'e (s.a); "Ey Allah 'in Rasûlü! Hanımlarımızın biz erkekler üzerindeki hakları nedir?" diye sorduğunda, Hz. Peygamber şöyle cevap verir:

"Yediğinden yedirmek, giydiğinden giydirmek.

"Allah senin yüzünü kara etsin " dememek ve ona vurmamak. Ona kızdığında yine aynı çatı altında bırakmak. (Yani ne onu başka bir eve gönder ne de kendin git). Bütün bunları nasıl yapabilirsin? Elbette ki yapamazsın! Çünkü aranızda helâl olarak münasebet vuku bulmuştur. (Ancak

itaatsizlik ermeleri müstesna!).^[115]

Eşler bu hakları bilip, uyguladığında Allah Tcâlâ kendilerine güzel bir hayat ihsan eder ve birlikte oldukça refah ve saadet içinde yaşarlar. Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

"Erkek veya kadın kim mümin olarak salih amellerde bulunursa, hiç kuşkusuz onu (dünyada) çok güzel bir hayat ile yaşatır ve (böyle kimselere) yaptıklarından daha güzeliye mükâfatlarını veririz!"¹ (Nahl: 97)

c) Kadın -özellikle- gücünün yettiği hususlarda kocasına itaat etmelidir. Daha önce naklettiğimiz iki ayetten de (Bakara: 228, Nisa: 34) anlaşılacağı gibi erkekler kadınlardan üstün kılınmışlardır. Ayrıca bu anlamı teyid eden birçok sahih hadis vardır. Bu hadisler "Kadın hakları"nm ne olduğunu açıkça belirtmektedirler. Kocaya nasıl itaat edileceği, hangi durumlarda karşı gelinebileceği belirtilmiştir. Günümüzün kadınlarının ibret almaları için, bu hadisleri nakletmekte büyük yararlar vardır. Nitekim Allah Teâlâ: "Öğüt ver; zira öğüt müminlere yarar verir" buyurmuştur.

1) "Kadın kocası hazır olduğunda, ondan izin almaksızın (nafîle) oruç tutamaz. Kocasının izni almaksızın hiç kimsenin eve girmesine müsaade edemez.^[116]

2) "Koca; hanımın yatağa çağırdığında, kadın gelmez ve kocası kendisine dargın olarak yatarsa melekler o kadına sabaha kadar lanet ederler". Başka bir rivayette: "Kocasına dönene kadar"^{şeklinde}dir.

Bir rivayette ise şu farklılık vardır: "Kocası kendisini affedinceye kadar."^[117]

3) "Muhammed'in nefsiyey-i kudretinde tutan

Allah'a yemin ederim ki, kadın kocasının hakkını eda etmedikçe, Rabbinin hakkını eda edemez. Şayet devenin sırtındaki eğeri üstünde olsa bile, kocası kendisini istediğinde yine icabet etmelidir.^[118]

4) "Kadın kocasına dünyada eziyet verdiğinde, o kocanın cennet hazırlanmış olan hurisi şöyle der: Ey kadın! Allah seni kahretsin. O senin yanında misafirdir. Belki de o yakında senden ayrılıp bize gelecektir. (O halde ona eziyet etme!).^[119]

5) Husayn b. Muhsan, halasının kendisine şöyle dediğini nakleder:

Bazı ihtiyaçlarım için Hz. Peygamber'e gittiğimde, bana kocam olup-olmadığını sordu. Ben olduğunu söyleyince; "Ona nasıl davranıyorsun, itaat ediyor musun?" dedi. Ben de dedim ki, "Kocama ancak gücüm yettiği hususlarda itaat edebiliyorum". Bunun üzerine Hz. Peygamber şöyle dedi:

"Nerede olursan ol, ona hakkını ver. Çünkü o senin hem cennetin hem de cehennemindir."^[120]

6) "Kadın beş vakit namazını kılar, zinadan kaçınır ve kocasına itaat ederse, cennete dilediği kapıdan girer."^[121]

"Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Âdabı" isimli risalemiz, Allah'ın lütuf ve yardımlarıyla böylece sona ermiştir!

Ey Allahim! Sana hamdu senalar ederim. Sei her türlü ortaktan münezzehsin. Senin varlığına ve birliğine şahadet ederim. Sen bağışlanmak için sana müracaat edenleri affedersin. Bizi de affeyî!... (Amin)^[122]

[1] Nasiruddin Elbani, Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 5.

[2] Bu hadis, İmam Ahmed ve Taberâni tarafından "Hasen" bir senedle, İbn Hibban tarafından ise "Sahih" bir senedle nakledilmiştir.

[3] Nasiruddin Elbani, Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 7-8.

[4] Müsned-i Ahmed, 6AU8, 452, 453, 458. Taberâni'nin, Mu'cem'us-Sagir ve Mu'cem'ul-Kebir'inde Uneys km Esmâ'dan rivayet ettiği hadiste, bu hadisin delilleri vardır. Nasiruddin Elbani, Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 11-12.

[5] Buhari; P.fani-İbad, sh: 77,..Ebu Davud, 1/336, İbn Mâce, 1/592, Hâkim, 2/185, Beyhaki. 7/148 Nasiruddin Elbani, Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 12-13.

[6] Eser" kelimesi sahabî sözü veya fiili anlamındadır. Bazen hadis-i şerif manasında da kullanılır.

[7] İbn Ebi Şeybe, Musannef, 7/50, İbn Hacer İsbabe

[8] Taberâni, 2/21-23, İbn Ebi Şeybe, 7/60, Taberâni, el-Evsat, 2/166 Nasiruddin Elbani, Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 13-15.

[9] Buhari, 9/187, Nesâi dışındaki Sünen'ler, Taberâni, 3/151-152 Nasiruddin Elbani, Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 15.

[10] Buhari, 8/154, Müslim, 4/156, Nesâi, tşret'u-Nisa/76, Bey-haki, 7/195, Vahidi sh: 53

[11] Ebu Davud, 1/377, Hâkim, 2/195, 279, Beyhaki, 7/195, Vahidi, Esbab'un-Nüzul Nasiruddin Elbani, Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 15-18.

[12] Müsned-i Ahmed, 6/305, 318, Tirmizi, 3/75, Beyhaki, 7/195

- [13] Nesâî, el-İşret, 76/2,xTabarânî, 3/156, Vahidî, sh: 53
- [14] İmam Şafii, 2/260, Beyhaki, 7/196, Tahavi, 2/25, Nesâî, 2/76-77-Ibn Hibban ile İbn Hazm bu hadisin sahih olduğunu söylemişlerdir.
- [15] Nesâî, İbn Dakîk İyd
- [16] Nesâî el-İşret/78, Tirmizi İbn Mâce. Ebû Davud, Dârimî, Müsned-i Ahmed. Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 18-21.
- [17] Müslim, 1/171, İbn Ebi Şeybe, Musannef, 1/51, Müsned-İ Ahmed, 3/28, EbuDavud, 2/16 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 21-22.
- [18] Bu hadis, Ebu Davud, Nesâî ve Taberânî tarafından hasen bir senedle rivayet edilmiştir. Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 22.
- [19] Buhari, Müslim, Ebu Avane; Eşlerin Birlikte Yıkanması Bâbi. Bu hadis, aynı zamanda eşlerin birbirlerinin mahrem yerlerine bakmalarının helâl olduğuna delâlet etmektedir.
- [20] Sünen sahiplerinden sadece Nesâî rivayet etmiştir, 1/76 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 23-24.
- [21] Sahihu Süneni Ebi Davud, Hadis no: 218, (Haz. Nasurid-din Elbanî) Lıhari, Müslim, Ebu Avane. (Burada söz konusu edilen abdest vacip değil, sünnettir)
- [22] Üç Sünen sahibi
(18/a) Ebu Davud
(18/b) Müslim, Ebu Avane, Beyhaki. Bu hadis, abdestin vacip olmadığına delildir.
- [23] Ebu Davud, 2/192-193, Müsned-i Ahmed, Tahavî, Beyha-ki, Taberânî, Mu'cem'ul-Kebir, 3/143 (İbn Abbas'tan). Tirmizi bu hadisin sahih olduğunu söylemiştir. Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 24-26.
- [24] İbn Hibban, İbn Huzeyme'ye nispeten Zehebî, Telhis
- [25] İbn Ebi Şeybe, 1/45, Nesâî dışında diğer sünen sahipleri, Tahavî, Tayalası, İmam Ahmed, Beyhakî ve Hakîm
- [26] Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 26.
- [27] Beyhaki, 1/200 (Assam b. Ali tankıyla). Hafız İbn Hacer "Feth"de senedinin hasen olduğunu söylemiştir, (1/313) Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 27.
- [28] Müslim, 1/171, EbuAvane. 1/278, Müsned-i Ahmet, 6/73,149 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 27-28.
- [29] Bu hadis sahihdir ve bütün Sünen sahipleri "e başkaları da rivayet etmiştir.
- [30] Müslim, Ebu Avane, Sahihu Sünen-i Ebî Davud, Hadis No: 250 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 28-30.
- [31] Bütün Sünen sahipleri, Taberânî, İbn'ul-Arabî, Dârimî, Hakim ve Beyhakî
- [32] Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 30.
- [33] Bu, Hz. Enes'in rivayet ettiği 14. deki hadisin bir kısmıdır.
- [34] Buhari, Müslim, Ebu Avane, Ebu Davud
- [35] Ebu Davud, Hadis No: 262 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 31-32.
- [36] Şafii (r.a) yıkanmanın şar! olduğu görüşündedir. Ona göre, hayızdan yeni çıkmış ve henüz yıkanmamış bir kadına kocasının yaklaşması haramdır. İmam Ebu Hanife'ye göre, kadının hayız süresi 10 gün sürdükten sonra, kadın hayızdan çıkarsa, yıkanmadan da kocası ona yaklaşabilir.
- [37] İbn Hazm'a göre, abdest almak temizlik demektir. Bütün bedenin yıkanması da temizliktir. Hayızdan kesilen kadın bunlardan hangisini yaparsa koasma helâl olur. Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 32.
- [38] Buhari, 9/250, Müslim, 4/160, Tirmizi, 2/193
- [39] Nesâî, İşret'un-Nisa, Ebu Davud, 1/238, Tahavî, el-Müşkil, 2/371, Tirmizi, 2/193, Müsned-i Ahmed, 3/33, 51, 53
- [40] Müslim, 4/160, Ebu Davud, 1/339, Beyhaki, 7/229, Müsned-i Ahmed, 3/312, 386 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 32-34
- [41] Ebu Davud, 1/320, Nesâî, 2/71., el-Mehamilî, 7/152, Müsned-i Ahmed, 3/158
- [42] Müslim, 4/161, Tahavî, el-Müşkil, 2/370, Müsned-i Ahmed, 6/361, 434, Beyhaki, 7/231
- [43] Müslim, 4/158-159, Nesâî, 1/82, Buhari, 9/251-252 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 34-36.
- [44] Müslim, 3/82, Nesâî, 2/78; (İşret'un-Nisa), Müsned-i Ahmed, 5/167,168, 178. İmam Suyuti; "Hiçbir niyet olmasa dahi cima' sadakadır" demiştir.(İzkâr'ul-Ezkâr). Nitekim hadisten anlaşılan budur. Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 36-37.
- [45] Nesâî, el-Velîme, 2/26, senedi sahihtir. Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 37-38.
- [46] Hakim, 4/288, Tirmizi, Nesâî, Ahmed, 3/339
- [47] İmam Ahmed, (Biri sahih iki isnadla rivayet edilmiştir).
- [48] Nesâî dışındaki Sünen'ler, Darîmi, Ahmed, Tayalası, Hakim, Begavi Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 38-40.
- [49]

- Ibn Ebi Şeybe 7/67, Müslim, 4/157, Müsned-i Ahmed, 3/69, Ebu Nuaym
- [50] İmam Ahmed, Ebu Davud, 1/339 ve Beyhâki Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 40-41.
- [51] Müsned-i Ahmed, 5/359, Taberânî, 1/112, Tâhavî, el-Müşkil, 4/144, 145 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 42.
- [52] Buhari, 9/189-194, Beyhakî, 7/260
- [53] Ebu Ya'la, 9/199, Buhari 7/387
- [54] Ebu Davud, Tirmizi, Hakim, 4/128
- [55] Buhari, 4/232, 7/89, 9/95, 190, 192, Nesâî, 2/94, İbn Sa'd, 3/2;77, Beyhaki, 7/258, Müsned-i Ahmed, 3/165, 190
- [56] Buhari, 7/192, Müslim, 4/149, Ebu Davud, 2/137, İbn Mâce, 1/590, Müsned-i Ahmed, 3/98, 105, 163 ve 172 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 42-46.
- [57] Buhari, 7/387, Müslim, 4/147, Nesâî, 2/93, Beyhaki, 7/259, Müsned-i Ahmed, 3/259, 264 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 46-47.
- [58] Buhari, Müslim, Müsned-i Ahmed^/102, 195, Beyhakî, 7/259 48 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 47-48.
- [59] Müslim, 4/154, Beyhakî, 7/262 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 48-49.
- [60] Buhari, 9/198, Abd b. Humeyd, Müntehab, 65/1
- [61] Buhari, 9/198, Müslim, 4/152, Müsned-i Ahmed, Beyhakî 7/262 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 49.
- [62] Müslim, 4/153, Müsned-i Ahmed, 2/507, Beyhaki, 7/263, Taberânî, 3/83
- [63] Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 49-50.
- [64] Müslim, imam Ahmed, 3/392. Nevevî şöyle der: "Eğer davetli kişinin orucu nafîle ise ve onun yememesi davet sahibini üzüyorsa orucunu bozması efdaldir". Bu görüş İbn Tey-miye'nin eUFeteva adlı eserinde de zikredilmiştir. 4/143
- [65] Hakim, 1/439, Beyhakî, 4/276 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 50-51.
- [66] Beyhakî, 4/279, Taberânî, el-Evsat. 1/132
- [67] Buhari, 4/170-171, Tirmizî, 3/290, Beyhakî, 4/276 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 51-53.
- [68] İbn Mâce, 2/323
- [69] Buhari, 9/204, 10/319-320, Müslim, 61/160, Tayalasî, 1/358-359
- [70] Beyhakî, 7/268
- [71] Beyhakî, Hafız İbn Hacer, Feth'ul-Bâri, 9/204 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 53-56.
- [72] İbn Ebî Şeybe, 10/258, Müslim 6/122, Ebu Davud, 2/135, Tirmizî, 4/281
- [73] Müslim, 6/128-129, Müsned-i Ahmed, 6/2-5, Tirmizi, 3/394
- [74] Müsned-i Ahmed, 3/138, Ebu Ali es-Seffar, 11/1
- [75] Buhari, 9/423, Müslim, 4/176
- [76] Hz. Peygamber'in kızının düğün yemeğindeki, yemeğin miktarına dikkat edilmelidir! (Çev.)
- [77] Taberânî, el-Kebir, 1/112
- [78] Buhari, 9/182, Müslim, 4/142, Beyhakî, 7/149
- [79] EbuDavud, 1/332, Tirmizi, 2/171, Darimi, 2/134, İbnMâce, 1/289, Ahmed, 2/38 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 56-64.
- [80] İbn Ebi Şeybe, 7/52 Ncsâî, 2/91, İbn Mâce, 1/589 Darimî ; 2/134 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 64-65.
- [81] Buhari, 9/200, 205, 206, Müslim, 6/103, İbn Mâce, 1/590 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 65-66.
- [82] Buhari, 2/352, 9/166-167, Beyhakî, 7/288-289, Müsned-i Ahmed, 6/359-360
- [83] Buhari, 9/184-185, Beyhakî, 7/288, Hakim, 2/184
- [84] Taberânî, es-Sagir, sh: 69, Hakim, 2/184/185, Beyhakî, 7/289, Hâkim, bu hadisin Müslim'in şartına göre sahih olduğunu, söylemiştir.
- [85] Hakim, Beyhakî, Nesâî, 2/93, Tayalasî, 1221. (Defin naşı! çalındığı, cariyelerin buluş çağında olupolmadığı hususlarında ihtilaf edilmiştir. Doğru olanı banlardan sakınmaktır). Çev.
- [86] Nesâî, 2/91, Tirmizi, 2/170
- [87] Taberânî, 69/1, Makdisî, 150/1 Nasıruddin Elbani, Hadîs-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 66-69.
- [88]

Nasıruddin Elbani, Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 69-70.

[89]

Buhari, 1/317, 318, Müsüm, 6/157, Müsned-i Ahmed, 6/229, 281

[90]

Ebu Davud, 2/189, Nesâî, 2/302, Tirmizi, 4/21, Müsned-i Ahmed, 2/305 Nasıruddin Elbani, Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 70-72.

[91]

Müslim, 6/158, Ebu Avane, 8/253, Müsned-i Ahmed, 6/247 .

[92]

Taberânî, 1/12, Begavî, 3/24 Nasıruddin Elbani, Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 72-74..

[93]

Buhari, 10/306, 310, 311, 312, Müslim, 6/166-167, Ebu Davud, 2/191, Tirmizi, 3/16, Darimî, 2/289, Müsned-i Ahmed, hadis no, 4129 Nasıruddin Elbani, Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 74-75.

[94]

Buhari, 10/276, 387, Müslim, 1/153, Ebu Davud, 2/194, Ne-sâî, 1/7

[95]

Müslim, 1/153, Ebu Avane, 1/190, Ebu Davud, 2/195 Nasıruddin Elbani, Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 75-76.

[96]

Buhari, 10/289, Müslim, 1/153, Ebu Avane, 1/189

[97]

Müslim ve Ebu Avane, (Ebu Hüreyre'den naklen)

[98]

Buhari, 10/274, (İbn Abbas'tan naklen)

[99]

Nasıruddin Elbani, Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 76-78.

[100]

Buhari, 10/259, Müslim, 6/135, Müsned-i Ahmed, 4/287

[101]

Müslim, 6/149, Taberânî, 3/150

[102]

Nesâî, 2/288, Müsned-i Ahmed, 4/195

[103]

İbn Kayyim, el-İlam, 3/412 Nasıruddin Elbani, Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 78-80.

[104]

Bu görüş, dört mezhebe de muhaliftir. Çünkü dört mezhebe göre de altın kadınlara helâldir. (Çev.)

[105]

Ebu Davud, 2/199, Müsned-i Ahmed, 2/378

[106]

Nesâî, 2/84-285, Tâyalasî, 1/354

[107]

(Râvî; Ata b. Ebî Rebah)

[108]

Müsned-i Ahmed, 6/315 Nasıruddin Elbani, Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 81-83.

[109]

Müslim, 4/178, 179

[110]

Tirmizi, 2/204, Müsned-i Ahmeri, 2/250, 472

[111]

Buhari, Müslim, Nesâî, Tayalasî, Müsned-i Ahmed,

[112]

Ebu Davud, 2/305, Nesâî, İşret'un-Nisa, 1/75

[113]

Humeydî, Ebu Davud, 1/403, Nesâî, İşret'un Nisa, 74/1, İbn Mâce, 1/610

[114]

Müslim, 1/168-169, Müsned-i Ahmed, 6/62 Nasıruddin Elbani, Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 84-90.

[115]

Ebu Davud, 1/334, Hâkim, 2/187-5/3,5

[116]

Buhari, 4/242, 243, Müslim, 3/91

[117]

Buhari, 4/241, Müslim, 4/157

[118]

İbn Mâce, 1/570, 438, Müsned-i Ahmed, 4/381

[119]

Tirmizi, 2/208, İbn Mâce, 1/621

[120]

İbn Ebi Şeybe, 7/47, Nesâî, İşret'un-Nisa, Müsned-i Ahmed, 4/341, Taberânî, Hakim, Beyhakî

[121]

Taberânî, el-Evsat, 2/169

[122]

Nasıruddin Elbani, Hadis-i Şeriflere Göre Evlenme Adabı, Arslan Yayınları: 90-95.